

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

1

לפני כבוד השופטת אילת גולן-תבורי

התובעת פלונית
ע"י ב"כ עו"ד מור סיניבר ממשרד עו"ד טירר ואח'

נגד

הנתבעים
1. פלונית
2. פלוני
ע"י ב"כ עו"ד סמוכה ואח'
3. פלונית

האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב

2

פסק דין

3

4

5

מבוא

1. פסק דין זה מכריע בהליכים שהגישו הצדדים, מחד התובעת עתרה להצהיר כי היא והמנוח היו ידועים בציבור וכן הגישה התנגדות כנגד בקשת ילדיו לקיים את צוואתו, ומנגד שני ילדיו של המנוח הגישו בקשה לקיום צוואתו שנערכה בפני שני עדים וכן התנגדו להגדרת אביהם והתובעת כידועים בציבור.

10

2. הצוואה שהוגשה לקיום נערכה על ידי המנוח בשנת 2007, ובה הוריש כל רכושו לשני ילדיו. כעבור מספר שנים נפטר, והמתנגדת לקיומה טוענת שבוודאי ערך צוואה נוספת בה הוריש לה מרכושו לאור הקשר ביניהם.

13

3. התקיימו מספר דיוני הוכחות (הנושאים מאות ע' פרוטוקול) ונשמעו עדים רבים, הוארכו מועדי הגשת הסיכומים (לרבות נוכח ימי נגיף הקורונה, ומסכת בקשות נוספת), ומשהסתיימו כלל ההגשות, נלקח לעיון וניתן בזאת פסק הדין.

16

17

18

19

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

4. התובענה הראשונה שהוגשה הינה למתן פסק דין הצהרתי לידועים בציבור ("התובעת" בה היא גם "המתנגדת" לצוואה). משכך ייבחן תחילה האם הייתה התובעת בגדר ידועה בציבור של המנוח, וככל שכן האם התקיימה בעניינם חזקת השיתוף ברכוש. לאחר מכן ייבחנו טענות ההתנגדות כנגד צוואת המנוח, שילדיו הגישו בקשה לקיימה.

טיעוני הצדדים

תמצית טיעוני התובעת

5. **לטענת התובעת**, יש לתת פסק דין הצהרתי שהייתה ידועה בציבור של המנוח בעת פטירתו. היו ידועים בציבור 15 שנה, חיו כזוג בקשר מחייב, ניהלו משק בית משותף ותא משפחתי, גידלו את הבן שהיא אימצה והמנוח ראה כבנו. המנוח שמר על הבית שלו, אך זאת בשל צרכי בריאות. לן בדירתה רוב השבוע, שם היה מרכז חייהם. המנוח נתן לה מתנות, והן נסעו ביחד לחו"ל ולבילויים, הם הכירו את המשפחות והחברים של שניהם, וחיו ביחד כבעל ואישה לכל דבר. עוד בשנת 2005 כשחלה ונזקק להשתלת כליה היא טיפלה בו. היא אימצה ילד בחו"ל בשנת 2006, בשל גילו המבוגר והיותו מושגל כליה לא יכול היה לאמץ. ליווה אותה בתהליך, גידלו אותו כילד משותף ונהג כאביו. נהג לתת לה כל חודש כסף למשק בית ובילויים. ליווה אותה גם בעת שרכשה דירה, קנו מוצרים לדירתה. כשנפטר בשנת 2015 דאגה להלוויה ולקחה חלק בכיתוב על המצבה. לכן זכאית לרשת אותו כאילו הייתה נשואה לו, לאחר שתקבל ההתנגדות שהגישה לצוואה.

6. בהתנגדות לצוואה כתבה שלא ייתכן שזו צוואתו האחרונה של המנוח. אילו היה רוצה לנשל אותה היה כותב במפורש. לאחר עריכת צוואה זו בשנת 2007 ירש ירושה מחו"ל שאינה נזכרת בה. הצוואה לא רלוונטית כי מתייחס בה להגעת הנתבעים היורשים לגיל מסוים. הנתבעים אמרו לה שציווה אותם בצוואת שכיב מרע לתת לה כסף לדאוג לה מעזבונו והציעו לה להסתלק מהעזיבון תמורת 300,000 ₪, ניסו לשכנע אותה לחתום על כתב ויתור שהייתה רק ידידה שלו וסירבה וכעת מסתירים זאת. הבטיח לדאוג לה ולבן שיהיו מסודרים. פעולותיהם מעלות תהיות לתחבולה העולה כדי מרמה והתנגדותם להכיר בה כידועה בציבור מחזקת חשד זה. יש לקיים את רצונו האחרון אמיתי של המת, אין זה מתקבל על הדעת כי רצה להוריש כל זכויותיו לנתבעים בלבד. קיום הצוואה יביא לתוצאה בלתי רצויה שלא תגשים רצונו. מקרה מובהק בו לא הובא אומד דעת המנוח בכתב. זו לא הצוואה האחרונה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

התניעץ עם עו"ד על עריכת צוואה מספר שבועות לפני מותו. כשמצבו התדרדר הלכו לערוך
הסכם ממון כי רצה לדאוג לה, בפגישה עם עוה"ד היה ברור שהמנוח מבין שיש לה זכויות, תמך
בה כלכלית.

7. **בסיכומים** כתבה שהסביבה הקרובה ובעבודתה הכירו את המנוח כבעלה, וגם ביטוח לאומי
הכיר בה ובבנה כשאריו. דאג לכל מחסורה, ידע שהיא רואה בקשר מחייב. ידע שבכוונתה
להרות, ובהמשך ליווה אותה בתהליך האימוץ. שימש אב לבנה. זה ששמר על הבית שלו, לא
פוגע במעמדו ומחויבותם, זוגיות הינה גמישה. העדים העידו על מחויבותו הרגשית והכלכלית
לתובעת ולבנה. לא סביר שלא דאג להם כי אמר לה שיעשה כך.

8. הצוואה שמבקשים לקיים בלתי סבירה. בוודאי הייתה צוואה מאוחרת שהבן השמיד, כי הודה
שהייתה לו נגישות לכספת בה הוחזקו הצוואות. בחקירת הבת התברר ששונאת את התובעת,
עד כי המנוח הסתיר ממנה פרטי הקשר עמה, זה המניע להשמדת צוואה מאוחרת. לכן פנה
לעו"ד לערוך צוואה כדי להפריד בין הנכסים לילדיו לבין הנכסים שייעד לה. צוואה זו הושמדה.
המנוח שיתף אותה בשקיפות על מצבו הכלכלי. גם הבן הודה שאביו אמר לו לתת לה כסף
מעיזבונו. בגרסה אחרת אמר לה שאביו ציווה אותו בצוואת שכיב מרע שלא ערכו אותה כנדרש
בחוק. המנוח נהג לעדכן צוואותיו. בשנת 2014 פנה לעוה"ד כדי להבטיח שילדיו לא יעשו לה
צרות. בן המנוח נתקף שכחה בעדותו והעיד עדות שקר, החל למכור חפצים השייכים לעיזבונו.
אחות המנוח העידה על מקומה המרכזי בחייו, העדיף אותה על ילדיו, גם משום כך ברור
שהצוואה משנת 2007 אינה צוואתו האחרונה ולא משקפת את רצונו. הוכח שלמרות שדבר לא
קשר את המנוח לבנה ולא אימץ אותו, ראה בו כבנו. ניסיונות הנתבעים להוכיח שהמנוח היה
בקשר עם נשים אחרות לא צלחו, העדויות לא מהימנות.

9. עוה"ד הנוסף שזימנה העיד שהמנוח פנה אליו בעניין צוואה והציע לו לגשת לעו"ד אחר, כך
שלבטח נערכה צוואה מאוחרת יותר. עוה"ד שערך את הצוואה, העיד שערך עבור בן המנוח
הסכם הסתלקות מהעיזבונו עליו התבקשה לחתום, אם אינה ידועה בציבור מדוע ביקשו
להחתימה, זה חוסר תום לב. רצון המנוח לא תואם את הצוואה שהוגשה לקיום. יש עיזבונו גדול
ויספיק לכולם. **בסיכומי תשובה**, טענה שהנתבע ועוה"ד מסתירים צוואה מאוחרת שערך
המנוח. רצה לחלק את עיזבונו בין ילדיו ובינה. לא יעלה על הדעת שבחר לצוות רכושו לאחותו,
שירשה עימו ירושה, וידלג עליה ועל בנה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

10. יש ליתן פסק דין הצהרתי שהיא הידועה בציבור של המנוח, לקבל את ההתנגדות לקיום הצוואה משנת 2007 ולדחות את הבקשה של ילדיו לקיימה, ואז לתת צו ירושה לפיו היא זכאית לרשת את המנוח כידועה בציבור שלו. בנוסף לחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 160,000 ₪.

תמצית טיעוני הנתבעים

11. **לטענת הנתבעים**, מטרת התביעה לסחוט מהם כסף. המנוח לא רצה להוריש לתובעת דבר, הם לא היו ידועים בציבור ובוודאי שלא הוריש לה כלום. היה ביניהם קשר חברות ואינטימיות בלבד והמנוח הבהיר לה במפורש ומהתחלה שאינו רוצה יותר מכך. המשיך לגור בבית הפרטי שלו כל השנים, שם היה מרכז חייו, לן אצלה פעמיים בשבוע לכל היותר. הייתה ביניהם הפרדה רכושית מוחלטת, ולא ניהלו משק בית משותף. כוונת הקשר עימו הייתה לסחוט כספים. אחותו ליוותה אותו בהשתלטת עליה, לא רצה שילדיו יבואו, התובעת נטשה אותו שם וחזרה לעבוד. הייתה לצדו רק כשהיה לה נוח, נסעה לחו"ל ימים לפני מותו. כל אחד מהם עשה מה שנוח לו, לא היו ידועים בציבור. ניהל במקביל קשרים עם אחרות. סירב שתיקרא אשתו, סירב להתחתן, סירב לחלוק עימה את רכושו. לא רצה עוד ילדים, לא אימץ איתה ילד ולא היה לו חלק בכך, לא ראה את הילד לפני, ולא גר עימו באותה קורת גג, גם הוא לא ראה בו את אביו, לא בא לבקרו בבי"ח ולא ישב שבעה.

12. התובעת עצמאית מבחינה כלכלית, עבדה כשכירה בחברה גדולה בהשתכרות גבוהה. קנתה דירה לבד ולא ביחד עם המנוח. כל אחד מהם ניהל את כספו ורכושו בנפרד. בשנה האחרונה ובחודשים האחרונים בפרט היה נתק ביניהם, המנוח כבר לא יכול היה יותר והיא כפתה עליו את הקשר תוך ניצול חולשתו הפיזית. לפני פטירתו הם הכינו הסכם אצל עו"ד שלא יהיו להם תביעות אחד נגד השני כפי שרצה, המנוח הבהיר לה שאם לא תחתום לא יהיה עמה בקשר, והיא סירבה לחתום. אם התכוונו לערוך הסכם ממון למה לא נחתם ולא אושר בבימ"ש. רצה לסיים את הקשר עימה בשל חמדנותה, כמופיע בהתכתבות ביניהם, ידעה שלא מתכוון לתת לה כסף.

13. המנוח הכיר את התובעת בשנת 2000 וערך צוואות שונות מאז (בשנים 2001, 2005, 2007) בהן שב והוריש כל רכושו לילדיו, ובאף אחת מהן לא הוריש דבר לתובעת. צוואת המנוח ברורה, לו היה רוצה לצוות לה היה עושה כן. מהצוואה ברור שלא ראה בה ידועה בציבור, בילו יחד כזוג, לא נתן לה דמי כלכלה ולא ניהלו שותפות כלכלית. אין צוואה נוספת, אין צוואת שכיב מרע, לא ערך צוואה אצל עוה"ד שזימנה לעדות, מדובר בטענות סותרות.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

1 אין בסיס משפטי להתנגדות, כל מטרתה להפעיל לחץ לקבל כסף שלא מגיע. כתב הויתור הוכן
2 בהתאם להבטחתה, רק רצו לחסוך עימותים. לא הוכח שהיא ידועה בציבור של המנוח. רשם
3 את ילדיו כמוטבים בחשבונות, ראייה שהצוואה כרצונו.

4
5 14. לא ציווה צוואת שכיב מרע, המציאה זאת, לא התקיימו התנאים ולא ידע שהוא לפני פטירה.
6 היה מונשם שבועיים קודם לפטירתו ולא יכול היה לדבר. יש לכבד את רצון המנוח ולקיים
7 צוואתו האחרונה שהגישו לקיום. טענתה שקיבל ירושה לאחר 2007 שגויה, קיבל אותה שנה
8 לפני עריכת הצוואה. היא לא יודעת את פרטי רכושו כי לא שיתף אותה. הגביל אותם בגיל כדי
9 שישתמשו בנכסים בתבונה. לא נקטו בתחבולה. אם המנוח היה רוצה לדאוג לה, היה רושם
10 אותה בצוואה או כמוטבת בקופת הגמל שלו. עוה"ד שערך את הצוואה היה עוה"ד של המנוח,
11 ולא עשה צוואה נוספת. לא ישבה שבעה והתעניינה במיטלטלין בדירתו לעיני המנחמים.

12
13 15. **בסיכומים** כתבו שההתנגדות נעדרת בסיס עובדתי ומשפטי, לא ניתן להתנגד בטענה שחושבת
14 שיש צוואה אחרת. לא ערערה על כשרות המנוח לצוות. גם אם לא תקום הצוואה שהגישו
15 תקום צוואה קודמת שגם בה הם הזוכים. רצה להוריש רק לילדיו, זה העקרון שהנחה אותו
16 תמיד לשמור כספי המשפחה לילדיו. העלתה טענות סותרות על צוואות אחרות מסוגים שונים
17 ולא הוכיחה דבר, כולל טענה חדשה לצוואה בע"פ בהרחבת חזית.

18
19 16. המנוח לא היה צריך להבטיח אותה כלכלית, יש לה כסף ונכסים. לא ברורה טענתה לידועים
20 בציבור, כשבמקביל מצהירה שהייתה ביניהם הפרדה רכושית מוחלטת. גרו בנפרד, המנוח
21 סירב להתחתן איתה, להביא עימה ילדים או לאמץ יחד, סירב שתציג אותו כבעלה, קיים קשר
22 עם אחרות, נסע רבות לחו"ל בלעדית. לא תמך בה כלכלית, לא דיווח עליה כבת זוג למס הכנסה.
23 הקשר היה לא מחייב, לא סמך עליה ולא הייתה שם לתמוך בו. בשנה האחרונה ובמיוחד
24 בחודשים לפני פטירתו היה נתק בקשר. די בהפרדה רכושית והעדר משק בית משותף כדי לא
25 להכיר בה כידועה בציבור. לא נישל אותה, אלא מראש לא רצה לתת לה דבר. הוכיחו גרסתם,
26 עדיה היו מפי השמועה, עדות עוה"ד שזימנה עם סתירות וללא מסמכים. יש ליתן צו קיום
27 צוואה ולקיים את רצון המנוח בצוואתו. לדחות את התביעה ההצהרתית והתנגדות הסרק,
28 ולחייב את התובעת בהוצאות ריאליות ובשכ"ט עו"ד בסך 250,000 ₪ ובהוצאות לדוגמא בגין
29 חוסר תום לב ושימוש לרעה בהליכי משפט.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

דיון

17. ההליכים בין הצדדים התמשכו זמן ניכר, לאחר שהצדדים היו חלוקים ביניהם על כל דבר ועניין, וכל בקשה וטענה היוו פתח להתנצחות. כך גם ואף שבראשית ההליך הסכימו הצדדים לפנות להליך של גישור, לא צלח.

18. משכך התקיימו מספר דיוני הוכחות (הנושאים מאות עמודי פרוטוקול) ונשמעו עדים רבים, לרבות עורך הדין שערך את הצוואה. (מספרי הע' בפרוטוקולים בהפניות להלן כפי שמופיעים בתיקים, לעיתים מיספור נפרד בכל דיון).

19. אף ששמיעת ההוכחות הסתיימה זה מכבר וניתנו הוראות להגשת הסיכומים, נתבקשו אורכות (עד קבלת תמלול הפרוטוקולים שנשמעו בהקלטה, ובהמשך נוכח ימי נגיף הקורונה), שאושרו. אלא שגם לאחר שהוגשו הסיכומים, החלה מסכת בקשות ותשובות בעניין הליך אחר (ת"ע שאין מקומו כאן אינו בעניין המנוח והנתבעים ציינו בסיכומים שלא כדן). רק לאחר שגם היא הסתיימה במתן החלטות, ניתן היה לקחת לעיון למתן פסק הדין.

רקע עובדתי

20. מר _____ ז"ל ("המנוח"), בעניינו מתדיינים הצדדים, נפטר בשנת 2015 (ביום 15. __. __).

21. התובעת הגישה תביעה להצהיר כי היא והמנוח היו ידועים בציבור וניהלו חיי משפחה משנת 2000 ועד לפטירתו.

22. ילדיו של המנוח הגישו בקשה לקיים את צוואתו האחרונה משנת 2007 שנערכה בפני שני עדים, בה ציווה את רכושו לשני ילדיו (הם "מבקשי הקיום" לצוואה, "המשיבים" להתנגדות, ו"הנתבעים" בתביעה לפס"ד הצהרתי).

23. כנגד בקשה זו הגישה התובעת (גם "המתנגדת") התנגדות לקיום הצוואה, בטענה כי לדעתה המנוח וודאי ערך צוואה נוספת מאוחרת יותר בה הוריש לה מרכושו וטענות נוספות, כמפורט בהמשך.

ב"כ היועמ"ש באפוטרופוס הכללי הודיע כי אינו מתערב בהליכים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

תביעה לפסק דין הצהרתי - ידועים בציבור

24. התובעת עתרה (בתביעה נפרדת) לפסק דין הצהרתי הקובע כי היא והמנוח היו ידועים בציבור בעת פטירתו, הנתבעים התנגדו לכך וטענו שהקשר היה חברי אינטימי אך לא קרוב כבעל ואישה, ותוך הפרדה רכושית ברורה.

25. בחינת מערכת היחסים בין התובעת למנוח, תערך בשני שלבים. תחילה ייבחן מעמד המשפטי האם היו ידועים בציבור. ככל שהתשובה לכך חיובית, ייבחן האם הייתה ביניהם כוונת שיתוף ברכוש. (עמ"ש (חי) 20-03-4294 א. ב. נ' עו"ד מנהל עזבון המנוח (29.11.20)).

המסגרת המשפטית

26. ראשיתה של ההכרה בבני זוג כ'ידועים בציבור' במשפט הישראלי, החלה בניסיון להשוות את מעמדם של בני זוג אשר חיים יחד כנשואים, למעמדם של בני זוג נשואים.

27. המבחנים לקביעת 'ידועים בציבור' מבוססים ברובם על לשון ס' 55 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 ("חוק הירושה") אשר קובע את זכותם של ה'ידועים בציבור' לירושה על פי דין.

כאמור בעניינם של הצדדים כאן, הוגשה לקיום צוואתו של המנוח.

28. ס' 55 לחוק הירושה, אינו נוקט במונח "ידוע בציבור", אלא קובע תנאים מפורשים: "חיי משפחה במשק בית משותף". תנאים אלה אומצו לצורך קביעת 'ידועים בציבור' גם במישור היחסים הפנימיים בין בני הזוג, תוך שנקבע כי אלה תנאים מהותיים ולא ראייתיים גרידא. (ע"א 6434/00 דנינו נ' מנע, נו (3) 683 (2002)).

29. שני יסודות אלה להוכחת קשר של 'ידועים בציבור' חיי משפחה וניהול משק בית משותף פורשו בפסיקה, כמבחן כפול ומשולב שמטרתו איתור אורח חיים הדומה במהותו לאורח חיים של זוג נשוי. קרי 'ידועים בציבור' משמעו ידוע בציבור כבעלה ו'ידועה בציבור' כאשתו. (ע"מ (חי) 264/05 פלונית נ' אלמוני, (4.5.2006)).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 נקבע כי שאלת קיומם של תנאים אלה מן הראוי שתיבחן על פי קריטריונים סובייקטיביים,
- 2 כפועל יוצא של הנסיבות בכל מקרה לגופו. (ע"א 79/83 היועמ"ש נ' שוקרן, פ"ד לט (2) (1985)).
- 3
- 4 כלומר, כיצד ראו בני הזוג עצמם את מערכת היחסים ביניהם, מבלי לחפש קריטריונים נוקשים
- 5 למונחים "חיי משפחה" ו"ניהול משק בית משותף". (ע"א 107/87 אלון נ' מנדלסון, מג (1) 431
- 6 ((1989)).
- 7
- 8 31. רכיב "חיי משפחה" – מורכב מחיים אינטימיים, כמו בין בעל ואישה, המשותפים על יחס של
- 9 אהבה מסירות ונאמנות המראה שקשרו את גורלם, אורח חיים קבוע, דאגה זה לזו, הבטחת
- 10 שלומם ובריאותם של השני. (ע"א 235/72 בירנבאום נ' עזבון ליון, כז (1) 645, (1973); בג"צ
- 11 4178/04 פלוני נ' ביה"ד הרבני הגדול לערעורים, סב (1) 235, (2006)).
- 12
- 13 32. אשר לרכיב "ניהול משק בית משותף" - מדובר בחיי משפחה משותפים, כמקובל בין בעל
- 14 ואישה. שיתוף במקום המגורים, בפעולות היומיום, כאשר כל אחד מבני הזוג תורם את חלקו
- 15 כפי יכולתו (ע"א 621/69 נסיס נ' יוסטר, כד (1) 617 (1970)).
- 16
- 17 אולם בהמשך הורחבה הגמישות ברכיב זה, ונקבע כי כך הדבר גם אם בני הזוג ניהלו חשבונות
- 18 בנק נפרדים, די בקיום כלכלי המשותף על שיתוף במאמצים ובאמצעים לקיום צרכי היומיום
- 19 (ע"א 107/87 לעיל, שם), וכן נקבע שניתן לקבוע כך גם אם בני הזוג שמרו על דירות נפרדות
- 20 במקרים מסוימים (להלן בהמשך).
- 21
- 22 33. עם זאת ובד בבד, נקבע שיש להיזהר מלהטיל תוצאות משפטיות מרחיקות לכת על בני זוג
- 23 שבחרו לחיות בזוגיות, ללא כוונה ליצור מחויבות משפטית הדומה לקשר נישואין. (רע"א
- 24 9755/04 ביטון נ' קצין התגמולים (31.8.2008)).
- 25
- 26 34. כמו כן גם כאשר בני זוג מוכרים כמקיימים קשר של "ידועים בציבור", עדיין אין בהכרח בכך
- 27 כשלעצמה, כדי להוות ראיה לקיום שיתוף קנייני בנכסים או להחלת חזקת השיתוף, ויש לבחון
- 28 זאת בנפרד.
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

האם היו המנוח והתובעת ידועים בציבור?

35. בין הצדדים, התובעת מחד וילדי המנוח מאידך, מחלוקת מהותית כיצד ראה את הקשר כל

אחד מבני הזוג (התובעת והמנוח), כיצד נוהל ומה היה תוכנו וטיב הקשר הזוגי.

לטענת התובעת היא והמנוח היו בני זוג קשורים מאד כבעל ואישה ניהלו משק בית משותף

וחיי משפחה עם ילד משותף אף שהמנוח לא אימץ אותו.

לטענת הנתבעים, מדובר בקשר זוגי ידידותי כאשר המנוח המשיך לגור בביתו, הקפיד לשמור

על הפרדה רכושית ביניהם, הכיר נשים אחרות והתנגד לכל ניסיון להתייחס אליהם כאל זוג

נשוי.

36. נוכח הפער בטענות הצדדים ובראיית טיב הקשר - וכאשר המנוח איננו עוד בחיים על מנת

להעיד כיצד ראה הוא את הקשר עם התובעת - נשמע הליך ארוך של הוכחות, הובאו עדים

רבים וראיות.

37. התובעת הצהירה על הקשר הקרוב וההדוק בין שניהם, וכיצד המנוח נהג להרעיף עליה אהבה,

ושמח בה מעת שנפגשו (ס' 38 לתצהירה), והרחיבה כיצד ניהלו חיי משפחה בדירתה שם

התגורר עימה המנוח, וביחד עם בנה שאימצה שראה בו את בנו.

עת נשאלה על כך בעדותה, השיבה שהיה ביניהם קשר טוב וקרוב מיום שנפגשו, הקימו יחד

בית ומשפחה.

"... אני כרכנו את חיינו ביחד מהרגע הראשון שהכרנו..."

ההתנהגות והיחס ואורח החיים המשותף במשך 15 שנים, הדבקות של אחד לשני,

הגורל חיים המשותף, היחסי אישות, התמיכה הכלכלית, התמיכה האמוציונאלית,

היינו משפחה הקמנו בית, הקמנו משפחה, הילדים האלה היו ילדי...". (ע' 18 ש' 4,

ע' 19 ש' 20-18).

"... עמד מאחורי ומאחורי _____ לאורך כל השנים, תמך בנו..." (ע' 24, ש' 2).

"ש: את ב- 2007 את כבר כמה שנים איתו, שבע שנים?

ת: עם מי עם _____?

ש: בטח.

ת: כן.

ש: ... שבע שנים עם _____ והוא גם אוהב אותך.

ת: מאוד. " (ע' 32, ש' 20-15).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

**ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'**

38. התובעת הציגה תמונות בהן רואים את השניים בין היתר מטיילים על אופניים, חוגגים ליל סדר, במסעדה. (ת/4). אף הנתבע אישר כי אחת התמונות הינה מליל סדר פסח משותף, בו התובעת בישלה. (ע' 224, ש' 4-6).
39. מספר עדים שזימנה התובעת, העידו על מערכת היחסים הקרובה ביניהם.
כך, בין היתר, העד מר _____ (בן דוד וחבר) העיד כי ראה במנוח ובתובעת זוג נשוי, כך התרשם (ע' 73 ש' 1-6). כך העידה הגב' _____, שכנה, שהעידה כי ראתה במנוח ובתובעת ידועים בציבור (ע' 98 ש' 20-22). עו"ד _____ (שהעיד כי היה עו"ד של התובעת וגם בהמשך של המנוח במספר נושאים), השיב שידוע לו שלתובעת ולמנוח הייתה מערכת יחסים קרובה וכן נהגו לטייל יחד (ע' 26 ש' 1-12). מר _____ שהעיד כך ("...אתה אומר ש _____ הייתה בשביל _____ כמו אישה לכל דבר. העד: כן, ככה אנחנו ידענו." ע' 62, ש' 9-10), ועדים נוספים.
40. מאידך הוכח כי בני הזוג לא איחדו את מגוריהם דרך קבע, ושמרו על שני בתים נפרדים, כל אחד מהם על ביתו שלו. התובעת גרה בדירתה ב _____, והמנוח נהג ללון שם מספר לילות בשבוע, אולם שמר על ביתו בעיר השכנה (_____), ולן שם חלק מהלילות.
41. הנתבעים הצהירו על המשך מגוריו בביתו, וכן הציגו ראיות לכך שהמנוח המשיך לנהל את חייו בביתו שלו: קיבל לכתובת ביתו את העיתון היומי (חשבוניות לשנים 2013-2014, נספח 16 לתצהיר הנתבע), העסיק עוזרת בית (שנים 2008-2015, נספח 18), רכש מדיח כלים ותנור (שנת 2014, נספח 15), חשבונות חשמל ומים המעידים על שימוש שוטף (נספח 19). שם ישבו שבעה.
42. אף חלק מעדי התובעת אישרו שהמנוח גר בביתו ב _____ . הגב' _____ השיבה שהמנוח גר ב _____ (ע' 90 ש' 6-9), מר _____ השיב כך (ע' 112 ש' 12-13), הגב' _____ העידה שישן בסוף השבוע ובחגים אצל התובעת (ע' 31 ש' 3-4).
למעשה גם התובעת עצמה הצהירה שהמנוח המשיך לשמור על ביתו ולן שם מדי פעם (ס' 39 לתצהירה) אולם הוסיפה כי מרכז חייו היה בדירתה.
43. לאחר עיון בראיות ובתצהירים ושמיעת העדויות, נקבע כי בפער בין גרסאות הצדדים לעניין המגורים, נמצא ממש בגרסת התובעת כי המנוח ראה את מרכז חייו בדירתה.
הוכח כי המנוח המשיך ושמר על ביתו שלו, לן בו, ולא השכיר אותו לצד שלישי, גם לאחר שילדיו גדלו ולא גרו בו עוד. המשיך להעסיק בו עוזרת בית, קיבל בו עיתון יומי.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

- עם זאת לעניין מספר הלינות בשבוע בו לן המנוח בדירת התובעת – פעמיים בלבד לגרסת ילדיו (חמישי ושישי), או כל ימות השבוע לגרסת התובעת, עולה ממכלול העדויות כי המנוח לן בדירת התובעת את מרבית הלילות בשבוע ושהה שם מרבית זמנו.
44. הפסיקה הכירה גם בבני זוג שגרים בשתי דירות, כידועים בציבור. (ת"ע (כ"ס) 3600/07 ד' ר' נ' א' ל' (2010)).
- נקבע כי אין מתכונת אחת לניהול חיי משפחה, והדברים שונים מזוג לזוג בהתאם לגילם, השכלתם, השקפת עולמם, הרגלי חייהם, מקצועם, מצבם הכספי ומצב בריאותם. (בע"מ 3497/09 פלוני נ' פלונית (4.5.2010)).
45. בנסיבות כאן הוכח שהסובבים את התובעת והמנוח, התרשמו כי הם מקיימים קשר זוגי משפחתי, הנובע מיחסים קרובים ואהבה.
46. כך עדי התובעת (שכנים, חברים, ומשפחה), שהכירו אותם כבני זוג לאורך שנים, המקיימים מערכת יחסים זוגית קרובה, מבלים ונוסעים, ומציגים זה את זה כבני זוג.
- אולם כך סברו גם חלק מעדי הנתבעים. בנוסף לעדויות שהובאו, כך למשל עדות אחות המנוח על חתונת בנו (הנתבע) בו המנוח ישב בשולחן ביחד עם התובעת ומשפחתה (ע' 478 ש' 24-25, ע' 479 ש' 1-18) ולא בשולחן עם משפחתו ואיתה.
47. התובעת הציגה תמונות מאירועים שונים משותפים, לאורך שנים. (ת/10, ת/28 לתצהירה). אף לא נסתר כי תמכה בו בעבר (בשנת 2005, שנתיים קודם לעריכת הצוואה משנת 2007) עת נזקק להשתלת כליה. גם אם חלוקים ביניהם הצדדים עד לאיזה שלב שהתה עימו בחו"ל, הרי שהוכח כי אכן טסה עימו על מנת ללוותו בטיפול ולסעוד אותו.
48. הדבר עלה גם מעדות אחות המנוח, שנסעה עימם (ולא ראתה בחזרת התובעת לארץ משום נטישה):
- י"ש: הבנתי. תגידי לי כשהייתם בפיליפינים _____ עזבה חמישה ימים לפני שאת ו _____ חזרתם לארץ נכון?
- ת: _____ עזבה לפני שטסנו, כן, אני לא זוכרת אם בדיוק חמישה...
- ש: כלומר _____ לא רק שלא נטשה אותו שם בבית חולים אלא אתם כבר בניגוד לכל מה שסיפרו פה הייתם כבר בבית מלון ובעצם המניעה הייתה לטוס ישר אז חיכיתם עוד חמישה ימים נכון?

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 ת : לא.
2 ש : אלא?
3 ת : .. אני לא הייתי מכנה את זה נטישה, אם היא הייתה איתו למה לנטוש? "... (ע'
4 465 ש' 3-5, 18-23).
5
6 49. לא נעלמה מעיני עדות חבריו של המנוח (מר _____ ומר _____), שהצהירו (נ/23 ו-נ/24) כי
7 יצא עם נשים אחרות (אך מבלי לציין שמות), יתכן כי בתקופה האחרונה ולפני פטירתו, והעידו
8 על קשר חברי ואינטימי בין המנוח לתובעת שאינו כשל בעל ואישה (פרוטוקול 19.2.20, מר
9 _____ ע' 410 ש' 18-20, ע' 411 ש' 10-11; מר _____ ע' 442-443), אף סיפרו על מורת רוח
10 שהייתה למנוח על התובעת, מעת לעת.
11 אולם במכלול הנסיבות ועדויות, הדבר אינו מאיין את הקשר הזוגי הקרוב שניהלו השניים
12 לאורך שנים רבות.
13
14 50. אשר לניהול משק בית משותף, כפועל יוצא טבעי מחיים משותפים, ולא מתוך סידור ענייני,
15 הובא כאמור כי אף שהמנוח שמר על ביתו הנפרד, חלק עם התובעת את המגורים בדירתה.
16 התובעת הצהירה כי המנוח נהג להשתתף בהוצאות כאשר נתן לה כל חודש כסף למשק בית
17 וכן לבילויים: "חוץ מהוצאות הבית הוצאותי ושל _____ תיכנן _____ כל שנה את הטיולים
18 לחו"ל כך שיתאימו ל _____ ולגיל שלו, הזמין כרטיסים ושילם הכול..." (ס' 54 לתצהירה, נספח
19 ת/18 ת/20 לתצהיר).
20
21 51. התובעת לא טענה בתביעה, שהיא והמנוח חלקו או שיתפו זה את זה ברכושם, ואף חזרה
22 בהליך על ההפרדה הרכושית בנכסיהם.
23 אולם במסגרת התביעה להצהיר עליה כידועה בציבור, ציינה את השתתפות המנוח בהוצאות
24 בדירתה, גם אם לא דרך קבע או בסכום קבוע.
25 בחקירתה נשאלה והשיבה :
26
27 "... זה לא זכויות. זה הבטחה, הבטחה של עתיד, זה לא זכויות. שאלתי איזה זכויות.
28 בשביל זה הסברתי לך מה זה לנשל. איזה זכויות היו מגיעים לך והוא נישל אותך,
29 לא מה הוא הבטיח, מה שיהיו צוואות שיהיה זה, אני לא שאלתי את זה. איזה זכויות
30 את יכולה להגיד לי שאין זכויות כאלה אלא הוא הבטיח להבטיח, זה עניין אחר.
31 איזה זכויות היו לך שהוא נישל אותך מהן? לא היו זכויות כאלה נכון?...
32 ת : למה לא היו זכויות?
33 ש : רכושית.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

ת: הפרדה רכושית אבל _____ עמד מאחורי, מאחורי ומאחורי _____ לאורך כל
השנים, תמך בנו, לא, אני לא מדברת איתך שלתת לי ללכת 500 שקל".
(ע' 23, ש' 3-2)

52. לא נסתר כי המנוח טס לחו"ל פעמים רבות ללא התובעת (נ/21), כטענת הנתבעים, ברם טס
גם עם התובעת. לא נמצא כי עובדה זו שוללת את הקשר הזוגי או מהותו.
הנתבעת אישרה כי כאשר נסעה עם אביה לטיולים, קנה מתנות לתובעת (באיטליה צמיד יקר,
ובברלין תיק יקר לבקשת התובעת). אולם הנסיעות עצמן היו עם הבת. (ע' 339 ש' 5-23, ע'
340 ש' 5-1).

53. הנתבעים הצהירו שהמנוח היה בקשר עם התובעת, אך לא כמו בקשר משפחתי קרוב. ובשנה
לפני פטירתו גם רצה לעגן בהסכם את ההפרדה הרכושית ביניהם, והתובעת סירבה לחתום
תוך שחזרה ואמרה לו שאינה מעוניינת בכספו.

הנתבע נחקר והשיב כי:

"ש: בוא תראה, תגיד לי אבא שלך היה נשוי ל_____?

ת: לא.

ש: לא אז הוא היה בעצם יכול בכל דקה בחייו לקום וללכת נכון?

ת: לא כי הוא פחד שהיא תתבע אותו,

ש: לפרק,

ת: בגלל זה הוא רצה לעשות את ההסכם הפרדה רכושית, שהיא לא הסכימה לחתום.

ש: הוא פחד, אוקי, אז בוא תראה, הוא פחד שהיא תתבע אותו. אז אם הוא פחד

שהיא תתבע אותו אז סימן היא הייתה ידועה בציבור שלו נכון?

ת: זה לא אומר זה בית משפט צריך לעשות". (ע' 204, ש' 19-11).

54. עורך הדין אשר ליווה את המנוח עשרות שנים, עו"ד _____, העיד על מערכת היחסים של
המנוח עם התובעת, כי המנוח סיפר לו על בת זוג, והוא – עו"ד הציע לו לערוך הסכם. המנוח
לא רצה בשיתוף כלכלי עם התובעת ושמר על כך. (ע' 73, 74 לפרוטוקול, להלן בהמשך).

55. הילד של התובעת –נסתרה טענת התובעת, שהמנוח ראה בילד שהיא אימצה, את בנו.
משהועלתה הטענה, תוך הדגשת העניין כמהווה גם ראייה להתנגדות לצוואה, יפורט להלן.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

**ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'**

56. ממסכת הראיות והעדויות עלה כי המנוח לא ראה בילד שאימצה התובעת את בנו. לא כך הוכר על ידו, לא אומץ על ידו, ולא עשה כל הליך לאורך כל השנים שחלפו מעת שהתובעת אימצה אותו בחו"ל בשנת 2006 ועד לפטירת המנוח בשנת 2015, להכיר בו כבן, לאמץ, לשנות שמו, או להעניק לו זכות כלשהי כפי שמוענקת לבן.
57. אין חולק כי המנוח נטה חיבה לילד, אף הלך עימו לפעילות כזו או אחרת, טיולים, מסעדות, ומדורת ל"ג בעומר (ס' 41 לתצהיר התובעת, ת/28), כך עלה גם מעדויות עדי התובעת על הקשר הטוב עימו, כך מעדות הגב' _____ (ע' 92 ש' 28-30), ומעדות שכנה.
58. אולם - אין בכך כדי להפכו לבנו שלו, והוכח כי המנוח נמנע מכך. ככל שתמך בתובעת במימוש האימהות, עדיין אין בכך כדי להפכו לאב לילד שהיא אימצה, בחרה, וגידלה בדירתה. לא הובאו ראיות שסותרות זאת.
59. לאורך השנים לא פנה בהליך משפטי כדי להעניק לו זכויות, אף לא ציינו כמוטב באחת מהתכניות הכספיות שפתח כפי שציין את שני ילדיו. (נ/33 נ/34 נ/35).
- הובאו תצהירי הנתבעים כי המנוח נמנע מכך, לא רצה לאמצו, ולא ראה בו את בנו, הנתבע כך השיב בעדותו ("ת. הוא לא גידל אותו כילד שלו. "ע' 227, ש' 18), הדבר לא נסתר בחקירת הנתבעים.
60. הליך האימוץ בוצע ע"י התובעת לבד, המנוח לא קרא לילד "בני" אלא בשמו הפרטי, והילד לא קרא למנוח 'אבא'.
- חבר המנוח (מר _____) הצהיר, והעיד, שהמנוח אמר לו שאיננו רוצה לאמץ אותו, יש לו רק שני ילדים, לא הכיר בו כבנו וגם התנגד שיקרא לו 'אבא':
- "...אני פשוט כל מה שכתבתי זה מה ש _____ אמר לי שמעולם הוא לא יאמץ אותנו, הייתה לו אפשרות לעשות את זה מספר שנים, הוא לא היה מוכן. הוא הכיר ב _____ ו _____ כילדים. אותו הוא ראה יותר כבן של ידידה שלו. ... הוא לא הכיר ב _____ כבן. ... אני גם ידעתי שהוא התנגד ש _____ יאמר, קרא לו אבא מספר פעמים הוא אמר אני לא אבא .. הוא אמר תקרא לי דוד. הוא אמר את זה בפני מספר פעמים כי הוא אמר והוא עוד ציין את העובדה אני חושש שזה ישמע לאדם מהצד כאילו באמת אני תופס אותו כבן."
- (19.2.20 ע' 392, ש' 19-21, ע' 393 ש' 25, ע' 419, ש' 18-19, ע' 420 ש' 2-4).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 אף עדי התובעת השיבו שהמנוח לא אימץ את הילד. כך מר _____ ("ש: הוא לא אימץ תינוק?
2 ת: לא לדעתי." ע' 83, ש' 15-16), הגב' _____ השיבה כי: "לא. הוא לא אימץ אותו.
3 ... לא אימץ" (ע' 145 ש' 7, 11), השיב כי: "כן, אני יודע ש _____ לא אימץ,
4 אני יודע ש _____ אימצה אותו לבד." (ע' 153 ש' 9).
5
6 62. המנוח לא ציין את בן התובעת כמוטב בקופ"ג ובחשבון השקעות שפתח, עת ציין כמוטבים
7 את שני ילדיו. (נ/33, נ/34, נ/35). עד כאן לעניין בן התובעת.
8
9 63. עם זאת בנסיבות כאן ולסיכום פרק הוכחת הקשר כידועים בציבור - שוכנעתי כי ממכלול
10 הראיות והעדויות, התובעת הרימה את הנטל להוכיח כי היא והמנוח היו ידועים בציבור.
11
12 64. הוכח כי מערכת היחסים הזוגית בין הצדדים החלה לערך משנת 2000-2001, התהדקה בשנים
13 שלאחר מכן ובבירור משנת 2005, ונמשכה עד לפטירתו של המנוח. המנוח גר מרבית זמנו
14 בדירת התובעת, חלקו את זמנם חייהם הבילויים ודאגותיהם לרבות מצבם הבריאותי, וניהלו
15 חיי משפחה.
16 אף כי הוכח (להלן בהמשך), שהתגלע ביניהם סכסוך בשנה שקדמה לפטירת המנוח, לא נפרדו.
17
18 65. המוסד לביטוח לאומי – הכיר בתובעת ובמנוח כידועים בציבור לאחר פטירתו. הובא כי
19 התובעת פנתה למוסד לביטוח לאומי לאחר פטירת המנוח, ושם הוכר בה כידועה בציבור של
20 המנוח, מחודש 11/2012.
21
22 "הוחלט להכיר כידועה בציבור של מר _____ ת.ז. ... החל מתאריך 12.____.
23 עד 15.____ מועד פטירתו." (אישור המל"ל מיום 6.4.16, ת/50).
24
25 66. כמו כן הוכרה כזכאית לקצבת שאירים אחר המנוח מחודש לאחר פטירתו (אישור המל"ל
26 מיום 17.4.16). אף ממקום עבודתה אושרו ימי השבעה כמקובל לגבי קרוב משפחה מדרגה
27 ראשונה. (מכתב תחום פרט, ת/49 לתצהירה).
28
29 67. אמנם בהתאם לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה-1995, הגדרת ידועים בציבור
30 לצורך קבלת קצבת הביטוח הלאומי, שונה מזו הנדרשת כאן והנדרשת לצורך דיני הירושה.
31 (ע"א 384/61 מ"י נ' פלסר פ"ד טז 102 (1962); ע"א 563/65 יגר נ' פלביץ פ"ד כ (3) 244 (1966)).
32 ברם מובן כי הכרת המוסד לביטוח לאומי איננה ממעיטה מהמסכת העובדתית שהובאה,
33 אלא מחזקת אותה.
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

68. לסיכום, בבחינת כל הנתונים שפורטו לעיל, התובעת הוכיחה שהיא והמנוח היו בגדר ידועים
בציבור, ולא בקשרי חברות או ידידות גרידא.

האם הוכיחה התובעת חזקת השיתוף או שיתוף ברכוש?

69. אלא שאין די בהכרה בתובעת ובמנוח כ"ידועים בציבור", כדי ראייה לקיום שיתוף
קנייני בנכסיהם או בהחלת חזקת השיתוף עליהם, ויש לבחון זאת לגופו.

70. על מנת שיקבע כי הלכת שיתוף חלה גם לגבי רכוש נפרד, שנרכש ע"י אחד מהידועים בציבור
בנפרד יש להוכיח כוונת שיתוף מפורשת. (ע"א 52/80 שחר נ' פרידמן פ"ד ל"ח (1) 433 (1984),
ע"א 107/87 לעיל, ע' 438; ע"מ 4614/05 מ"י נ' אורן, (2006), בג"צ 4178/04 פלוני נ' ביה"ד
הרבני הגדול לערעורים, (לעיל)).

71. נטל ההוכחה כבד יותר על מי שטוען לשיתוף בנכסי בן הזוג, מכח היותם ידועים בציבור
וקיומה של חזקת השיתוף, מאשר הנטל בין בני זוג נשואים.

72. כמו כן גם לו יוכח שיתוף, עשוי להעיד רק על שיתוף בנכסים המשמשים את בני הזוג בחיי
היום יום, או כאלה שנרכשו על ידם במשותף.

73. לצורך הוכחת שיתוף בנכסים אחרים, יש צורך בראייה נוספת והנטל הראייתי מוגבר, על מנת
למנוע מצב שבו יכפה על הצדדים הסדר של שיתוף רכושי, כאשר הם עצמם בחרו, לכאורה,
שלא להחיל על עצמם הסדר זה. (ע"א 52/80 לעיל; ע"א 4385/91 סלם נ' כרמי, נא (1) 337
(1997); בג"צ 4178/04, לעיל).

74. בנסיבות הצדדים בתובענה דנן, הנטל הראייתי אף כבד יותר, שכן המנוח אינו בחיים עוד,
ולא יכול להעיד. משכך נדרשת מידת הוכחה גבוהה. (ע"א 5997/92 מלק נ' מנהל עיזבון הרב
דויטש ז"ל, פ"ד נא(5) 1 (1997)).

75. מאידך אין די בכך שהצדדים לא נישאו, ומדוע לא נישאו, כדי לשלול שיתוף, אלא יש לבחון
את הכוונה העולה מהתנהגותם של הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

יש להחיל את אותן אמות מידה לבדיקת כוונת השיתוף על כלל בני הזוג שמקיימים ביניהם מערכת יחסים של ידועים בציבור, גם על זוגות שבחרו בכך וגם על זוגות שהייתה מניעות חיצונית לנישואיהם.

בכל מקרה השאלה הינה מה הכוונה העולה מהתנהגותם של השניים עצמם, בשונה מפעולה פורמלית לכך. (בע"מ 2478/14 פלונית נ' פלונית, הש' ברק-ארז (20.8.2015); פרופ' ש. ליפשיץ הידועים בציבור - בראי התיאוריה האזרחית של דיני המשפחה (2005)).

76. נטל ההוכחה רובץ על מי שטוען לשיתוף בנכס אשר נרכש במהלך החיים המשותפים אך לא נרשם על שם שני בני הזוג, אלא רק על שם אחד מהם. כאשר מדובר בנכסים שאינם פרי מאמץ משותף, אין להחיל עליהם את חזקת השיתוף שאינה משקפת את רצון הצדדים.

על כן רק במקרים נדירים יהיה ראוי להקנות לידועים בציבור זכויות ברכוש שצבר בן זוגם בראשית הקשר או שקיבל בירושה או במתנה. (בע"מ 4589/05 פלוני נ' פלוני, ש' רובינשטיין, ס' 2, (29.3.2005)).

כך למשל על נכס אחר של אחד מבני הזוג, שלא נרכש במשותף עם בן הזוג השני ושאינו משמש לחיי היום יום, תידרש ראייה נוספת שתעיד על כוונת השיתוף. (בע"מ 2478/14, לעיל).

העדר כוונת שיתוף ברכוש

77. אלא שבתביעה כאן - התובעת לא עתרה בכתב התביעה לחזקת השיתוף עם המנוח.

78. על כך חזרה גם במסגרת ההליך, שאינה טוענת לשיתוף רכושי עם המנוח. הן במסגרת בקשה לגילוי מסמכים ("לא טענה מעולם לשיתוף נכסים", ס' 27 לתשובה), והן בתגובה לבקשה נוספת ("לא טענה מעולם לשיתוף רכושי", ס' 2, תגובה לבקשה 5).

79. התובעת אישרה זאת בעדותה:

"ש: את הודעת לבית משפט שאת לא טענת מעולם לשיתוף נכסים ולא הגשת תביעה לשיתוף נכסים.

ת: אכן כך."

(ע' 14, ש' 12-14).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

80. אף הוכח כי התובעת עצמה לא התכוונה לשתף את המנוח בנכסיה ובכספיה שלה.
התובעת השיבה שאינה רואה בכספים ובזכויות שנצברו על שמה במקום עבודה בתקופת
הקשר הזוגי, ככספים משותפים :
"ש : את הודעת שאת לא רוצה שיתוף נכסים ולא הגשת תביעה לשיתוף נכסים, את
רוצה לאזן, תקשיבי טוב את הזכויות הפנסיוניות והחסכונות שלך מול הזכויות
הפנסיוניות והחסכונות שלו? את רוצה לאזן את זה?
ת : מה זה, מה המשמעות לאזן? אני לא מבינה את המונח.
ש : לקחת את שלך, כמה את חסכת מהעבודה במשך כל התקופה הזאת ולהתחלק
איתו בזכויות שלך.
ת : ממש לא. " (ע' 15, ש' 9-15).
81. כך גם אישרה שרכשה דירה בתקופת הקשר הזוגי, ואף השיבה שהמנוח השתתף ברכישה,
אולם ללא כוונת שיתוף, הדירה רשומה רק על שמה והיא רק שלה. וכן העידה כי המנוח ידע
שיש הפרדה ואין שיתוף ברכוש ובכסף :
"הוא השתתף ברכישת הדירה, הוא השתתף ברכישת הדירה אבל לא הייתה לו
שום כוונה שזאת תהיה הדירה שלו כי הוא ידע שהייתה לנו הפרדה שיתופית של
כסף, לא הייתה, לא היה ביננו שיתוף בנושא הרכש, כמו שאני לא שותפה להרבה
מאוד דברים אחרים הוא גם לא, הוא לא שותף לדירה הזו, מה יש פה לדבר?"
(ע' 18, ש' 6-9).
82. התובעת אישרה שלא היה לה ולמנוח חשבון משותף :
"אתה כבר שאלת וכתבנו גם בתצהיר שלא היה חשבון משותף. " (ע' 26, ש' 10)
- אף לא דווחו כבני זוג במס הכנסה (נ/17), אף כי רכיב זה כשלעצמו אינו מונע הכרה בשיתוף
ברכוש.
83. התובעת השיבה שחיו כמשפחה, בחיים משותפים ובתמיכה (ע' 19, ש' 10-12), ללא הסכם
כתוב.
"ש : זה מה ששאלתי?
ת : אם יש הסכם, זה ההסכם, הסכם בעל פה.. (..)

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

1 איך הוא יכול לתבוע אם אני בחיים? איך הוא יכול לתבוע? מה הוא יתבע? איזה
2 תנאים הוא יתבע?

3 ת: כי הוא ידע מה מהות הקשר ביננו.

4 (ע' 19 ש' 15-16, 24-25, ע' 20 ש' 3-4).

5
6 84. אם כן, התובעת עצמה השיבה שלא טענה מעולם לשיתוף בנכסים וברכוש עם המנוח, אינה
7 מוכנה להתחלק בזכויות שצברה עם המנוח, הייתה ביניהם הפרדה רכושית ולא שיתוף,
8 המנוח ידע זאת.

9
10 85. המנוח חתם על ייפוי כח בבנקים לילדיו ולאחותו (נ/10, נ/5 יפ"כ לאחות), ולא חתם לתובעת
11 על ייפוי כח. התובעת אישרה שהמנוח לא ייפה את כוחה לפעול בנכסיו:

12
13 "ש: האם לך נתן אי פעם ייפוי הכוח?

14 ת: כזה נייר לא, כזה נייר לא. ... לא ייפוי הכוח לא נתן."

15 (ע' 38, ש' 23-27)

16
17 86. עדי התובעת נשאלו לעניין שיתוף כלכלי, ברם לא ידעו לספק מידע, מלבד אמירה ככלית כי
18 המנוח דאג לתובעת או רצה לדאוג לה לאחר אחרית ימיו, כפי שנכתב בתצהירם. שמעו על כך
19 מהתובעת.

20
21 מר _____ השיב שאין לו מושג על כך:

22 "ש: .. אומרת _____ פה שהיא מעולם לא טענה לשיתוף נכסים עם המנוח. ... אז
23 אני שואל אותך אם אתה ידעת שהיא לא טוענת לשיתוף נכסים עם המנוח? ת: לא,
24 אין לי מושג." (ע' 87, ש' 8-10).

25
26 גב' _____ השיבה שאינה יודעת פרטים בנוגע לדאגה כספית:

27 "העדה: אתה מדבר על דאגה כספית, אני לא בהכרח מתייחסת לכסף, אני מדברת
28 יותר על מערכת העחסים שהייתה ביניהם שלא קשורה לכסף. אם אתה שואל אותי
29 על כסף ... אז אני לא יודעת." (ע' 149 ש' 3-6).

30
31 עם זאת הדגישה כי המנוח היה אדם נדיב ודאג לתובעת:

32 ".... היה אחד האנשים היותר נדיבים שיצא לי אי פעם לפגוש כי בכל פעם
33 שהיינו ביחד ... הוא תמיד שילם, הוא תמיד הזמין, הוא תמיד רצה ודאג שיהיה לנו
34 נעים ונוח, גם לנו, גם ל _____ וכמובן ל _____."

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

מר _____ השיב על האמור בתצהירו לפיו המנוח ודאי דאג לתובעת, כי כך הניח:
"העד: אני לא יודע מה הוא השאיר או לא השאיר, לא. ... " (ע' 156 ש' 18).

הגב' _____, העידה כי שמעה מהתובעת שהמנוח דאג לה וגם להוריה:

"העדה: לא, אז אני עוד פעם אומרת לא הייתי בשום מעמד שהם היו ביחד חוץ מאירועים שהם חתונות, בריתות של חברים, הלוויות ושיחות טלפון או במסעדות שהיינו ביחד. .. גם הייתי בבית של _____ עם _____".
(ע' 10 ש' 19-21, ע' 11 ש' 4).

87. הנתבעים הצהירו שלא היה שיתוף בנכסים בין המנוח לתובעת. הנתבע הדגיש שהתובעת עצמה כתבה שלא היה ביניהם שיתוף, שכן אינה רוצה לחלוק את הרכוש שצברה היא לאורך התקופה. (ס' 3א לתצהירו).
הדבר לא נסתר בעת חקירתו, ולא נשאל על שיתוף ברכוש בין התובעת למנוח.

88. עו"ד _____, אשר טיפל בענייניו של המנוח שנים רבות, העיד כי המנוח לא רצה בשיתוף כלכלי עם התובעת. שנה לפני פטירתו, בשנת 2014 נפגש עימו לצורך הכנת הסכם ממון לאחר שהציע לו לעשות כן.
המנוח סיפר לו על מערכת היחסים עם התובעת, והוא ייעץ לו לערוך הסכם ממון (ע' 73, ש' 21-22). הוא הגיע עימה למשרדו לפגישת יעוץ בנוגע לעריכת הסכם ממון. (ע' 74, ש' 11-12), אך התובעת סירבה לחתום על ההסכם. המנוח לא רצה לשותף את התובעת ברכושו.

"ש: אוקי. תאמר לי הוא פנה אלייך בהקשר להסכם הפרדה רכושית אם כן ספר לנו.
ת: לא, אם אני מספר אז זה היה בצורה כזאת, בא כשהוא סיפר לי שיש לו בת זוג והוא יושב אצלי הרבה פעמים, בא לישיבות, להתייעצויות, הוא סיפר לי שיש לו בת זוג, ששאלתי אותו מה מהות היחסים בינכם ואז הוא הסביר לי על מהות היחסים ביניהם ואמרתי לו טוב יהיה אם כדאי שתעשה הסכם ממון. זהו, זה מה שאני אמרתי לו. אחרי שהוא אמר לי מה מהות היחסים ביניהם.
(...)

...נכון, הוא סיפר לי שהם עמדו לצאת כל המשפחה לקרוז והוא השקיע וקנה כרטיסים וכתוצאה מכך שהיא סירבה לחתום אז הוא ביטל, כמה שאני זוכר את הקרוז ולא יצאו לחופשה."
(ע' 73, ש' 18-23, ע' 75, ש' 2-4).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

89. התובעת אישרה שהמנוח כעס וביטל שייט מתוכנן (בחודש 10/2014, נ/31) בגלל סירובה לחתום על הסכם ממון:

"הייתה לו דחיפה מהמשפחה שכנראה צריך לעשות הסכם ממון ובגלל זה חודש לפני זה, לא, באותה תקופה בוטל גם הקרוז לברצלונה, ... הוא כעס, ביטל".
(ע' 60 ש' 7-8, 17)

אולם היא השיבה לו בדואר אלקטרוני שאיננה מעוניינת בכסף, והקשר ביניהם יגבר על כך: "... האמנו זו בזו למרות ההסתייגויות, ורצינו להתבגר זה לצד זה. המהמורות של החודשים האחרונים לא ממש תורמות להגשמת החלומות אבל בוא לא נאפשר להם להרוס ולרמוס את מה שיש. כסף הוא רק אמצעי בחיים. ... אוהבת אותך המון על מה שאתה ולא על מה שיש לך בבנק."
(מכתב 1.9.14, נ/12 לתצהיר הנתבעים).

כך גם הדגישה בעדותה, שהמנוח ידע שאינה מעוניינת בכסף:
"ש. הוא הסתמך על המכתב שאת לא רוצה, הרגעת אותו שאת לא רוצה את הכסף שלו?
ת. ברור.
ש. ולא מה שיש בבנק.
ת. ברור".
(ע' 79 ש' 18-23).

90. הוכח כי לאורך השנים, המנוח ציין רק את שני ילדיו (הנתבעים) בתכניות פיננסיות שונות שפתח. כך בסוף שנת 2011 (בחב' _____) המנוח חתם כי שני ילדיו (הנתבעים) יהיו מוטבים לאחר מותו (ולא את התובעת או בנה). (נ/32), ובחודש 8/2014 רשם בתיק השקעות (בחב' _____) את שני ילדיו (הנתבעים) כנהנים בחשבון (ולא את התובעת). (נ/33, נ/34, נ/35, מ- 26.08.14, 30.09.14).

91. בחינת מכלול העדויות והראיות שהובאו מעלה כי על אף הזוגיות בין התובעת למנוח, לא הייתה כוונת שיתוף בנכסים ביניהם. שניהם הקפידו שלא לערב בין נכסיהם.
התובעת לא עתרה לקבוע כוונת שיתוף ברכוש, ולמען הסר ספק לא הוכחה כוונה לכך.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

נכסי המנוח והתובעת היו נפרדים, לא איחדו אותם, ניהלו חשבונות בנק נפרדים וחשבוניות, ולא רכשו נכס משותף. הוכחה הפרדה בה כל אחד מבני הזוג שמר את נכסיו לעצמו, ולא הוכח שיתוף רכושי.

92. לא הובא כי המנוח רכש נכסים בתקופת החיים המשותפים שיש בהם שיתוף או שותפות לתובעת. נכסיו היו חלקם קודם לקשר ביניהם, וחלקם ירושה שירש בתקופת הקשר וקודם למועד עריכת הצוואה.

טענת התובעת כי לאחר עריכת הצוואה בשנת 2007 ירש המנוח ירושה בחו"ל, נסתרה עת הציגו הנתבעים כי צו הירושה ניתן קודם לעריכת הצוואה. נספח 38 לתצהירי הנתבעים). ברם גם אם חלקה נתקבל בפועל לאחר שנת 2007, הרי שירושה שמתקבלת במהלך קשר זוגי אינה הופכת לרכוש משותף בנסיבות כאן ומבלי שהונחה תשתית ראייתית לכך. בוודאי שכך הדבר כאשר נכסי הירושה נשמרו כל השנים כנכס נפרד.

93. אם כן לא נטען ע"י התובעת כי המנוח רכש אחד מנכסיו בעת שהיו בקשר הזוגי, נכסיו היו קודם לקשר וכן מירושה (שטענה כי קיבל לאחר עריכת הצוואה בשנת 2007), לא נטען שהמנוח רכש דירת מגורים על שמו שמשותפת (לגביה נטל ההוכחה נמוך מנכס חיצוני), ולגבי דירת מגורים שנרכשה על שמה בתקופת הקשר – הדגישה כי היא רכוש נפרד ורק בבעלותה.

94. בשונה מבני זוג שנישאו, העדר הסכם ממון כאן אין פירושו שיתוף בנכסים. העובדה כי המנוח והתובעת לא חתמו לבסוף על הסכם הממון, או לא הספיקו לחתום עליו בטרם נפטר, איננה מביאה למסקנה כי המנוח הסכים או רצה לחלוק עימה את רכושו הנפרד.

95. **לסיכום, לא הוכחה כוונת שיתוף בין המנוח לתובעת ולא הוכח שיתוף רכושי ביניהם.**

96. על כן, ואף שנקבע כי היו ידועים בציבור, לתובעת אין זכות ברכושו של המנוח, לא היה שיתוף רכושי ביניהם, לא נתבע שיתוף ולא הוכחה כוונת שיתוף.

משכך לקביעה כי הייתה ידועה בציבור של המנוח, אין השלכה כאן על היקף עיזבונו של המנוח בעת חלוקתו עת הוכחה הפרדה רכושית ביניהם.

אשר להתנגדות לצוואתו של המנוח, תיבחן להלן, למול בקשת הקיום שהוגשה על ידי ילדיו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

97. אם כן בתביעה זו ונוכח כל המפורט לעיל, נקבע כדלקמן: -

התובעת הוכיחה כי היא והמנוח היו ידועים בציבור.

ברם הוכח כי לא נתקיימה חזקת השיתוף ביניהם.

בקשת קיום הצוואה, וההתנגדות שהוגשה לה

98. ילדי המנוח הגישו לקיום את צוואת המנוח מיום 2007. שנתתמה על ידו בפני עדים, ("הצוואה").

המסגרת המשפטית

99. עקרון העל בדיני הירושה הינו כי יש לכבד את רצון המנוח, על ידי קיום רצונו כפי שבא לידי ביטוי בצוואה. (ע"א 724/87 גולד נ' גולד, פ"ד מח(1) 22, 28 (1993); ע"א 1900/96 טלמצ'יו נ' האפוטרופוס הכללי, פ"ד נג(2) 817, 826 (1999)).

100. טענות כנגד רצונו של המנוח כפי שנכתב בצוואה, ייבחנו בזהירות רבה, שהרי המצווה אינו בחיים על מנת להשיב לשאלות.

101. בית המשפט איננו שם את רצונו תחת רצון המצווה המנוח. אף אין די בהעלאת טענה בעלמא, או העלאת סברה כזו או אחרת, כדי להביא לבטלות הצוואה. (ע"מ (ת"א) 1100/05 פלוני נ' פלונית, (6.4.2009)).

102. חזקה על צוואה כי היא כשירה, כי המנוח היה כשיר, כי נערכה כראוי, והטוען אחרת – עליו מוטל נטל ההוכחה להוכיח את טענותיו שחותרות תחת כך. (דנ"א 1516/95 מרום נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נב(2) 813 (1998)).

103. יצויין כי המתנגדת לא טוענת כי הצוואה איננה תקינה, או שהמנוח לא היה כשיר לערוך את הצוואה בשנת 2007. לא נטען שכשירותו הקוגניטיבית נפגעה או שלא היה מודע למהות הצוואה בעת עריכתה, טענה מכל אלה לא הועלתה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

טענתה היא, כי לדעתה המנוח עשה צוואה מאוחרת יותר, לא ייתכן שלא ערך צוואה כזו, ושהיא הועלמה או השמדה ע"י הבן.

104. אם כן, נטל ההוכחה לטענה זו רובץ על המתנגדת לקיום הצוואה.

הצוואה

105. הצוואה שנתבקש קיומה, נחתמה בפני עדים, בהתאם לסעיף 20 לחוק הירושה אשר קובע דרך עריכת צוואה בעדים. על הצוואה להיות בכתב, להכיל תאריך, ולהחתם על ידי המצווה בפני שני עדים לאחר שהצהיר בפניהם כי זו צוואתו, והעדים חתמו גם הם.

106. מועד עריכת הצוואה היה כאמור ביום 2007. וכך תוכנה :

"צוואה"

הואיל ואין אדם יודע יום פקודתו ;
והואיל וברצוני לעשות צוואה ולהביע בה רצוני האחרון ואת אשר יעשה עם רכושי לאחר מותי ; לפיכך אני החתום מטה _____ ת.ז. ... המתגורר ברח' _____, _____, בהיותי בדעה צלולה ובהכרה מלאה, מצהיר בזה מרצוני הטוב והחופשי, בלי כל לחץ או השפעה בלתי הוגנת, מצווה בזה על אשר יעשה ברכושי ובזכויותי לאחר מותי כדלקמן:

1. מתוך רכושי וזכויותי שיישארו לאחר מותי, יוצאו כל הכספים והתשלומים הדרושים להוצאות הלוויה וקבורה, מצבה וכל תשלום דומה.

2. הנני מצווה כי כל רכוש שבבעלותי /או שיהיה שייך לי ביום פטירתי בין מקרקעין ובין מיטלטלין יחולק בין שני ילדי הר"מ בחלקים שווים.

א. _____, ת.ז. ... - בתי

ב. _____, ת.ז. ... - בני

היה ואחד מילדי לא יהיה ח"ו בחיים בעת פטירתי, הרי שחלקו בצוואה יעבור לצאצאיו בחלקים שווים, במקרה ואין לאותו ילד צאצאים משלו יעבור חלקו לאח או לאחות הנותר.

היה ושני ילדי, _____ ו_____, לא יהיו צאצאים בעת מותי, או במקרה ושני ילדי לא יהיו בחיים ולא השאירו אחריהם צאצאים בעת מותי, הרי שרכושי יועבר לאחותי _____ לבית _____ ת"ז ...

להלן רכוש הנדל"ן אשר שייך לי :

א. דירת מגורים ברח' _____, _____, הידועה כגוש ... חלקה ...

ב. דירת מגורים ברח' _____, _____, הידועה כגוש ... חלקה

ג. דירת מגורים ברח' _____, _____, הידועה כגוש ... חלקה ...

ד. דירת מגורים ברח' _____, _____, הידועה כגוש ... חלקה ...

3. כל הרכוש הדלא נייד שיהיה שייך לי ערב פטירתי לא יועבר ליורשי לפני 2010. _____.

4. כל חשבונות הבנקים מכל מין וסוג שהוא, כספים, מניות, ניירות ערך, פוליסות, דמי פיצויים, תביעות וזכויות המגיעות לי או שיגיעו לי לאחר פטירתי עפ"י הסכם,

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

1 ירושה, וזכויות מכל מקור אחר מכל מין וסוג שהוא שיהיו שייכים לי ערב פטירתי
2 יועברו לשני ילדי בחלקים שווים. כאמור בסעיף 2 לצוואתי זו.
3 הנני מורה לילדי שלא להעביר בדרך כל שהיא בין בתמורה ובין שלא בתמורה, כל
4 רכוש, כספים, נכסים ו/או פירות הנכסים השייכים לעיזבוני, לגרושתי, _____.
5 הנני מבקש כי צוואה זו תכובד והנני מבקש מכל הנוגעים בדבר לכבד את רצוני, אם
6 בניגוד לרצוני מסיבות חוקיות, או משפטיות לא ניתן יהיה לבצע הוראה, או הוראות
7 מהצוואה לא יפגום הדבר ביתר חלקי הצוואה.
8 הנני מבטל בזאת כל צוואה שנעשתה על ידי באיזה זמן מן הזמנים ואין תוקף לשום
9 תעודה אחרת זולת צוואתי זו, ברם רשאי אני בכל זמן שארצה כל עוד הנני בחיים
10 לשנות צוואה זו, להוסיף עליה לגרוע ממנה ככל שליבי יחפוץ אולם כל זמן שלא
11 אשנה צוואה זו שעפ"י עדים תעמוד צוואה זו בתוקפה.
12
13
14
15
16
17
18

ולראיה באתי על החתום :

ביום 2007. __. __. [חתימת המנוח]

107. צויין בצוואה במפורש כי נחתמה בפני שני עדים, וגם העדים עצמם חתמו על הצוואה והצהירו :

11 "אנו החתומים מטה :
12 1. _____, ת"ז ... מרח' _____, _____, _____, _____.
13 2. עו"ד _____ נושא ת"ז ... מרח' _____, _____, _____.
14 מאשרים בזה כי בתאריך לעיל הצהיר מר _____ בפנינו כי המסמך לעיל
15 מהווה צוואתו האחרונה, בנוכחות שנינו שאנו יחד ובשעה אחת ואנחנו אשר מלאו
16 לנו 18 שנה ואין לנו כל טובת הנאה לפי צוואה זו, חתם על הצוואה מרצונו החופשי
17 ובנוכחות כל אחד מאתנו את שמותנו בתום עדים :
18 (העד הראשון) (העדה השנייה)

108. המנוח נפטר 7 שנים לאחר עריכת הצוואה, בשנת 2015 (ביום 15. __. __.).

109. עורך הדין שערך את הצוואה, עו"ד _____, זומן לחקירה והעיד כי היה עורך דינו של
המנוח במשך שנים רבות (24.6.19 ע' 70, ש' 20), והוא ערך עבורו את הצוואה בשנת 2007.

110. עוה"ד העיד כי המנוח ערך במשרדו מספר צוואות לאורך השנים, את האחרונה בהן הגיש
לקיום.

בשנת 2007 ערך שתי צוואות, תחילה צוואה אחת גם בה הוריש את רכושו לילדיו. בהמשך
אותה שנה, בחודש אוגוסט, ערך לבקשתו ועבורו את הצוואה שהגיש לקיום, ובה הוסיף
המנוח הוראה הקובעת כי, ככל ושני ילדיו לא יהיו בחיים בעת פטירתו, וגם לא ישאירו
צאצאים, אזי הרכוש יועבר לאחותו של המנוח.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 "ת. כן, עשיתי לו צוואה ב- 2007.
- 2 ש. כן.
- 3 ת. שהיא לא אחרונה אם מותר לומר.
- 4 ש. באוגוסט 2007 אתה עושה צוואה נוספת,
- 5 ת. נכון.
- 6 ש. מוסיף את הדודה כיורשת
- 7 ת. היא מדברת בעד עצמה ... אבל אוגוסט 2007 נחתמה הצוואה הנוספת אצלי
- 8 שבוטלה הראשונה."
- 9 (ע' 73 לפרוטוקול, ש' 9-15, 17).
- 10
- 11 111. עורך דין ____ שערך את הצוואה, נשאל והשיב כי לא ערך למנוח צוואות נוספות לאחר צוואה
- 12 זו.
- 13 "ת: היו שתי צוואות אתה הזכרת את שניהם.
- 14 ש: אחד ביוני 2007, אחד באוגוסט, האם אחרי זה,
- 15 ת: לא, אחרי זה לא.
- 16 ש: הוא ביקש?
- 17 ת: לא, לא היה שום בקשה שלו ממני בנושא."
- 18 (ע' 74, ש' 18-23).
- 19
- 20 112. המנוח בעבר שינה מצוואתו, הוא הציג את הצוואות הקודמות, מלבדן אין לו צוואות אחרות.
- 21 "כן, אין לי צוואות אחרות שלו, הוא לא הביא לי צוואות אחרות...
- 22 אין לי שום צוואה נוספת על הצוואות האלה שנערכו וכל מה שהיה לי אני צירפתי
- 23 לבית המשפט."
- 24 (ע' 104 ש' 18, ע' 105 ש' 10-11).
- 25
- 26 113. עוה"ד השיב במפורש שלא ידוע לו על עריכת צוואה מאוחרת לה. הוא היה עורך הדין של
- 27 המנוח לאורך כל השנים וטיפל עבורו בכך.
- 28
- 29 114. כלומר, גם כאשר המנוח שינה צוואה קודמת, וערך את הצוואה שהוצגה לקיום - לא קבע בה
- 30 שהמתנגדת תהא אחת הזוכים ברכושו (או בנה). אלא קבע במפורש שאחותו היא שתזכה
- 31 ברכושו, ככל ששני ילדיו לא יהיו בחיים או לא יותירו אחריהם צאצאים.
- 32
- 33 115. עו"ד ____ נחקר והשיב במפורש, כי כאשר ערך עבור המנוח את הצוואה בשנת 2007, לא
- 34 התבקש על ידו לציין את שמה של המתנגדת כזוכה והצוואה מדברת בעד עצמה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

1 "... האם כשניסחת את הצוואה של 2007 יוני, 2007, אוגוסט 2007 נדרשת לציין את

2 השם של גברת ____, של הבן שלה והבנות בצוואה?

3 העד: לא, אם הייתי נדרש הייתי מציין.

4 .. כשהוא כתב את השם של אחותו, כיורשת אחרי ילדיו האם הוא ביקש להוסיף

5 שמות נוספים שירשו אותו?

6 העד: לא. הצוואה מדברת בעד עצמה, לו היה מבקש היה מוסף לצוואה."

7 (ע' 154 ש' 15-6).

8
9 116. המתנגדת לא עתרה לזמן לעדות את העדה הנוספת, עו"ד אף היא, החתומה כעדה לצוואה,
10 בכדי לבחון רצונו של המנוח. חזקה שהימנעות מכך יכול ותחזק את עמדת הצד שכנגד.

11
12 117. לאחר עיון בצוואה ושמיעת עדות עורך הצוואה, הוכח כי הצוואה שהוגשה לקיום נחתמה ע"י
13 המנוח, נוסחה בהתאם לרצונו החופשי כפי שהובא בפני עורך הדין ונחתמה בפני שני העדים.

14
15 118. הוכח כי בכל הצוואות שערך המנוח בימי חייו, ושהוצגו בפני בית המשפט (ראה נספחים
16 לתצהיר): - צוואה משנת 1988 (נ/28); צוואה משנת 2001 (נ/26); צוואה משנת 2007
17 (2007. ____, נ/27); והצוואה האחרונה שהוצגה לקיום משנת 2007, מיום 2007. ____, נ/1) -

18 **בכולן המנוח ציין כיורשיו רק את שני ילדיו: ____ ו ____ בלבד.**

19 המנוח ערך את צוואותיו כולן כשהן מודפסות, ובפני עורך הדין.

20
21 119. בעת עריכת הצוואה נשוא ההליך בשנת 2007, המנוח והמתנגדת קיימו קשר זוגי מספר שנים,
22 אולם המנוח בחר שלא לציין את שמה בצוואה.

23
24 120. אשר לטענה החלופית של המתנגדת - כי כדי שלא לזכות אותה ברכושו בצוואה, היה על
25 המנוח לציין זאת במפורש (כפי שעשה עם גרושתו), הרי לא כך קובע החוק.

26
27 **רשאי אדם שלא להוריש ולזכות אדם אחר ברכושו במסגרת הצוואה, על ידי כך שאינו מציין**
28 **כלל את שמו כזוכה בה, ולאז דווקא בדרך של ציון שלילי או הדרה ספציפית.**

29
30 121. לאחר עיון בכל שהוגש ושמיעת עדותו של עו"ד ____, שערך עבור המנוח את צוואותיו, אשר
31 נחקר והעיד במפורש כי לא נתבקש על ידי המנוח לזכות את המתנגדת בדבר מה מרכושו של
32 המנוח, לא בעת עריכת הצוואה נשוא בקשת הקיום, ולא בשנים שלאחר מכן, נדחית גם טענה
33 זו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

טענה שהמנוח 'בוודאי ערך צוואה מאוחרת'

122. טענת ההתנגדות לצוואה שהוצגה אינה מטילה דופי בצוואה שנערכה, אלא הטענה הינה כי המנוח 'בוודאי ערך צוואה נוספת מאוחרת יותר' ובה הוריש למתנגדת חלק מרכושו, ובן המנוח הסתיר או השמיד אותה. (טענה שהוכחשה מכל וכל ע"י הבן).

123. **אלא שלאחר שמיעת כל העדויות ועיון בראיות שהוצגו, לא הוכיחה המתנגדת טענתה כי נערכה בפועל צוואה מאוחרת יותר לצוואה שהוצגה לקיום, כמפורט להלן.**

לא הובאה צוואה מאוחרת, לא הוכחה עריכת צוואה כזו, לא נמצא עו"ד שערך אותה, לא הובאה טיוטה לה, ולא היה עד אחד שהעיד כי המנוח ערך צוואה כזו או שהיה עד לה.

124. עו"ד _____ העיד כי טיפל עבור המנוח בנושאי מעמד אישי, יחסים בינו לביתה, רישום הדירות, ועריכות צוואות. (פרוטוקול 24.6.19 ע' 110 ש' 3-4). מאז עריכת הצוואה האחרונה בשנת 2007, המנוח לא ביקש ממנו לבטל אותה, לשנותה, או לערוך צוואה חדשה. המנוח אף לא פנה אליו לבטל את הצוואה או להשמידה. (ע' 74, ש' 18-23. ע' 104 ש' 18, ע' 105 ש' 10-11, ע' 108 ש' 18-19. ע' 117 ש' 22-17. ע' 133, ש' 22, ע' 139, ש' 5-6).

125. זומן לעדות עו"ד נוסף, עו"ד _____, שהעיד כי ייעץ למנוח בנושאים אחרים (ע' 29 ש' 13-25), ומסר כי בשנת 2014 המנוח רצה לשוחח עימו על עריכת צוואה אולם עו"ד אמר לו שלא יטפל עבורו בכך, שכן הכיר את המתנגדת שהייתה לקוחה שלו ולא רצה לעמוד בניגוד עניינים. אף הוצגה התכתבות של המנוח עם עו"ד בעניין זה (מוצגים ת/2, ת/3).

126. עו"ד נשאל האם המנוח הציג בפניו בפועל את הצוואה משנת 2007, והשיב שתי תשובות. האחת, שסבור שראה עותק של הצוואה ולא זוכר אם הגיעה אליו בפקס או במייל אבל חושב שהמנוח הביא אותה עימו לפגישה:

"ת. בסופו של דבר אינני זוכר אם _____ שלח במייל או בפקס את הצוואה הקודמת שלו מה שכן, כן אנחנו כן קיימנו פגישה לשם הוא הגיע עם נוסח של צוואה הוא שאל אותי כל מיני שאלות שנוגעות למשמעות של ידועה בציבור וכשהוא הזכיר את שמה של _____ אני אמרתי לו שאני לא סבור יהיה נכון שאני אערוך צוואה בין שני לקוחות שלי ולכן הסתיים הטיפול בנושא הזה. היו כל מיני עניינים שהוא ביקש להכניס לגבי ילדים ונכסים וכו' לעדכן דברים."

(ע' 33, ש' 31-27).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

ובתשובה אחרת השיב, שלא זוכר שהמנוח הציג בפניו צוואה :

"ש. ... האם המנוח הציג בפניך צוואה כלשהי?

ת. למיטב זכרוני אני לא זוכר שהוא הציג בפני צוואה.

(ע' 56, ש' 19-20).

127. עוה"ד השיב שלא ערך תרשומת מה היו השינויים שהמנוח התייעץ עימו. (ע' 39, ש' 31-32).

אינו זוכר במדויק, לא ידוע לו מה מהות השינוי שרצה לבצע (ע' 40, ש' 26-32), אין לו קבלה

על יעוץ שנתן לעניין צוואה (ע' 36, ש' 19-20).

אולם הבהיר כי לא ערך צוואה עבור המנוח וגם לא ייעץ לו בעניין צוואה (ע' 13, ש' 9-15).

128. קרי, גם עו"ד זה לא העיד שהמנוח אמר לו במפורש שרוצה להוריש למתנגדת או לזכותה

בצוואתו ובמה. אף לא העיד כי המנוח ביקש במפורש לצוות למתנגדת דבר מה, אלא השיב

שהמנוח שאל אותו על זכויות של ידועה בציבור בקשר אליה (ע' 33, ש' 29-30).

אין בתשובה זו כדי לסתור את טענת ילדי המנוח כי ככל והמנוח התייעץ עימו, היה זה על

מנת לדאוג לילדיו ולהגן עליהם מפני תביעות.

129. בנוסף, עדותו מחזקת את הטענה שעד למועד זה בשנת 2014, לא נערכה צוואה אחרת על ידי

המנוח או צוואה מאוחרת לזו שהוצגה לקיום.

130. עוה"ד השיב שאין ברשותו צוואה של המנוח ולא ערך עבורו צוואה מאוחרת יותר.

"ת. אני חוזר את מה שאמרתי אצלי לא נמצא שום עותק של צוואה ואני לא ערכתי

צוואה נוספת למה שנעשה." (ע' 39, ש' 23-24).

131. **ממסכת הראיות והעדויות שהובאה, הרי שגם לאחר מועד זה (משנת 2014 - ועד לפטירה**

ביום 2015. __.) לא הובאה הוצגה או הוכחה צוואה מאוחרת יותר שערך המנוח.

132. המתנגדת לא הציגה צוואה כזו, וכל הטיעון מסתמך על השערה או סברה – שנוסחה כלפי הבן

או שני הילדים של המנוח, ועיקרה: הבן משקר, בוודאי מצא צוואה מאוחרת יותר של המנוח,

ייתכן שבכספת, והשמיד אותה, או ששניהם השמידו אותה:

"... ואין לי ספק כי הצוואה הישנה משנת 2007 שהוגשה לקיום אינה רלוונטית ועולה

כדי מעשה מרמה שהרי הודו כי אביהם ציווה שאותם צוואת שכיב מרע ליתן לי כסף.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 וכנראה את הצוואה האחרונה שכתב _____ השמידו ו/או מוחזקת בידיהם והסתירו
2 את קיומה. ... ילדיו מחזיקים בצוואות ו/או העלימו והשמידו אותן בכוונה תחילה."
3 (ס' 158 לתצהיר המתנגדת).
4
5 133. הטענה לא הוכחה, ומסתמכת על השערה בלבד.
6 שהרי גם אם המנוח רצה להתייעץ או התייעץ על שינוי הצוואה, עדיין אין פירוש הדבר כי
7 שינה את הצוואה בפועל.
8 אין בשאלה או בהיוועצות, כדי להוכיח שנקט בפעולה אקטיבית לאחר הייעוץ לשנות
9 מצוואתו. ייתכן כי הגיע בדיוק למסקנה הפוכה, שאיננו רוצה לשנות מצוואתו.
10 כך או כך – לא שינה אותה בפועל, ולא ערך צוואה מאוחרת לה.
11
12 134. לא פעם ולא פעמיים, אדם שוקל לבצע פעולה משפטית מסוימת, אולם לא נוקט בה לבסוף,
13 בין אם לאחר מחשבה או התלבטות, ובין אם מחוסר מעש או דחינות.
14 אין בכך שהמנוח התייעץ בנושא זה, משום ראייה כי עשה כן בפועל.
15
16 135. לא הובאה כל ראייה לכך שהמנוח אכן ערך צוואה נוספת או אחרת.
17 זאת לאחר שנים של ניהול הליכים משפטיים, עת ניתנו למתנגדת אפשרויות רבות לגילוי
18 מסמכים והעדת עדים רבים מטעמה. ברם לא מצאה ולא איתרה עו"ד שערך עבור המנוח
19 צוואה מאוחרת מהצוואה שהוצגה לקיום בשנת 2007, ולא הוכיחה עריכת צוואה בדרך אחרת
20 (להלן).
21
22 136. בשנת 2007 עת ערך המנוח את הצוואה בה ציווה את כל רכושו לשני ילדיו, כבר ניהל מערכת
23 יחסים זוגית עם המתנגדת, מספר שנים, ובכל זאת לא מצא לנכון לציין אותה (או את בנה)
24 כזוכים בצוואה.
25
26 137. אין די בטיעון למערכת יחסים זוגית, או אף זוגיות קרובה, של ידועים בציבור כפי שהוכח
27 לעיל, כדי להביא בהכרח לעריכת צוואה לזכותה של המתנגדת.
28 אף לא נסתרה טענת הנתבעים כי בכל הצוואות שערך המנוח, בחר לזכות את שני ילדיו שנולדו
29 לו, כך עשה גם בעבר ולא שינה מכך.
30
31 138. העדויות שהובאו, לרבות עדות המתנגדת עצמה, מעלות כי הטיעון לקיומה של צוואה נוספת
32 מאוחרת לצוואה שהוגשה לקיום, הינו פרי השערתה, משאלת ליבה.
33 כך נכתב בתצהיר המתנגדת :

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 "לא יעלה על הדעת כי המנוח התכוון לנשל אותי... ומכך אני מסיקה ש _____ כתב
2 צוואה בכתב ידו... שכנראה מוחזקת ו/או הושמדה על ידי ילדיו."
3 (ס' 5 לתצהיר המתנגדת).
4
5 139. המתנגדת נחקרה על השערות, ואישרה כי לא ראתה כל צוואה לזכותה ולא ידוע לה על
6 צוואה מסוימת, אלא "מתארת לעצמה" שהיו צוואות. אין די בכך.
7
8 "ש. אני לא שאלתי, איזה צוואות לטובתך, את כותבת שהוא ערך צוואות, אני לא
9 מדבר על הצוואות שהוא עשה. איזה צוואות הוא עשה לטובתך ואצל איזה עו"ד?
10 ת. אני לא חקרתי את _____ כמו שלא חקרתי אותו על שום דבר,
11 ש. שמעת מה ששאלתי?
12 ת. אני מתארת לעצמי שהיו צוואות...". (ע' 28, ש' 5-1).
13
14 אף אישרה שלא ערך צוואה אצל עוה"ד שזימנה לעדות. (ע' 27 ש' 8-1).
15
16 140. גם חלקו השני של הטיעון, כי בנו של המנוח העלים או השמיד צוואה שאביו ערך, או שני
17 ילדיו, נותר ללא בדל ראיה או הוכחה לכך.
18 אין די בהעלאת טענות קשות או ניסוח ביטויים קשים כלפי הצד שכנגד (לעיל), כדי להוות
19 ראיה. השערה, אין די בה.
20
21 141. טענתה שהיו 'צוואות' בכספת בחדר השינה בביתו של המנוח, עת היא עצמה גרה בדירתה,
22 לא הוכחה ונותרה כאמירה בעלמא.
23
24 " ... כן, השאלה היא איזה צוואות נעשו לטובתך ולטובת הבן שלך? כי את כותבת
25 שהוא ערך צוואות.
26 העדה: נכון.
27 ...: אז איפה הצוואות שהוא ערך?
28 ת. סיכלו אותן. אני לא יודעת הן היו,
29 ש. מה עשו?
30 ת. אולי סכלו אותן,
31 ש. מי סיכל? איפה היו?
32 ת. היורשים.
33 ש. איפה היו הצוואות?
34 ת. בכספת בחדר השינה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

**ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'**

- 1 ש. בכספת בחדר שינה. את ראית אותן?
- 2 ת. הוא אמר לי. (...)
- 3 ש. מי ערך את הצוואות?
- 4 ת. למה שאני אשאל מה זה ענייני מי ערך את הצוואות?"
- 5 (ע' 29, ש' 9-25).
- 6
- 7 "... אני שאלתי אז את לא ראית, לא ראית שום צוואה ואת לא יודעת איזה עו"ד
- 8 כתב אותה נכון?
- 9 ת. מן הסתם."
- 10 (ע' 30, ש' 15-17).
- 11
- 12 142. כמובא לעיל, עורך הדין שליווה את המנוח לאורך שנים רבות (עו"ד ____), וערך עבורו צוואות
- 13 לאורך השנים, לרבות הצוואה נשוא בקשת הקיום, נשאל והשיב כי לא ערך למנוח צוואות
- 14 נוספות לאחר הצוואה האחרונה משנת 2007. (ע' 74 ש' 18-23).
- 15 אין ברשותו צוואות נוספות על אלה שהציג. (ע' 104 ש' 18, ע' 105 ש' 10-11).
- 16
- 17 עותק מקורי מהצוואה האחרונה משנת 2007 נשאר אצלו, עותק מקורי ניתן למנוח ששמר
- 18 עליו בכספת בביתו. (נמסר כי נתן עותק גם לאחותו, ברם לא נשאלה על כך).
- 19
- 20 143. עורך הדין אף השיב במפורש כי לא ידוע לו שהמנוח ערך צוואה מאוחרת יותר, זו הצוואה
- 21 האחרונה שנערכה עבורו. (ע' 117, ש' 17-22).
- 22 "...הצוואה האחרונה שהייתה מאוגוסט 2007". (ע' 108 ש' 18-19).
- 23 "לא, לא יודע שום דבר על צוואה שנערכה אחרי, אחרי" (ע' 133, ש' 22).
- 24
- 25 אין אצלו צוואה מאוחרת יותר :
- 26 "ואתה לא יודע אם יש יותר מאוחרת?
- 27 העד : לא, אין לי מושג, לי לא, אצלי לא."
- 28 (ע' 139, ש' 5-6).
- 29
- 30 144. גם בחקירות העדים שזימנה המתנגדת מטעמה, לא היה מי שהעיד כי ראה צוואה מאוחרת
- 31 יותר או ששמע מהמנוח עצמו שערך צוואה מאוחרת לטובת המתנגדת.
- 32
- 33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

145. העד מר _____ שכתב בתצהירו שהמנוח רצה לדאוג למתנגדת, השיב כי כך הוא התרשם,

המנוח לא אמר לו (ע' 75, ש' 5-7), הוא לא ידע על צוואות שהמנוח ערך (ע' 78, ש' 20-21),

המנוח מעולם לא סיפר לו שכתב צוואה ("ש. הוא סיפר לך שהוא כתב צוואה" ת. לא" ע' 109

ש' 21-22) ולא דיבר איתו על כך ("הוא לא דיבר איתי מעולם על צוואות" ע' 113 ש' 7).

146. העדה גב' _____, אישרה שאין בידיעתה פרטים על צוואה שנערכה בפועל (ע' 106 ש' 4-23),

לא ראתה בעיניה צוואה שערך לטובת המתנגדת (ע' 112, ש' 23-30), לא ראתה צוואות של

המנוח "ת. אבל הוא לא נתן לי לקרוא צוואות, מאין נדע?" ע' 108 ש' 17).

לא ידוע לה כמה צוואות ערך ("ש. את יודעת כמה צוואות עשה _____? ת. לא, לא יודעת" ע' 109

ש' 25-26).

ידעה על צוואה אחת של המנוח בה הוריש רכושו לילדיו :

"הוא סיפר שהוא כתב צוואה של הילדים שלו יקבלו רק בגיל 30".

(ע' 136 ש' 9).

147. העד מר _____ נשאל ולא ידע על צוואה אחרת שערך בפועל המנוח :

"אוקי. כשהוא בא אלי, מה הוא עשה בפועל, טכנית, איפה הוא הלך לעו"ד אם

הוא כתב או לא כתב צוואה או לא עשה הכל, אני לא יודע..."

(ע' 81 ש' 14-15).

העד מר _____ אישר שלא ידע על צוואת המנוח או מה נכתב בה בפועל :

"... אני שואל אותך האם אתה יודע שב-2007 אותה שנה אחרי שבע שנות חיים

משותפים ... הוא כתב שתי צוואות, אתה יודע על הצוואות שלו?

העד : לא.

לא. אם אני אגיד לך שבצוואות שלו הוא לא השאיר שקל אחד ל _____ ול _____

והוא גם לא הזכיר את השם שלהם מה אתה תגיד על זה?

העד : אני יכול להניח, אני, אני לא יודע. (...) אני יכול להניח.... האם הוא כתב

צוואה, מה הוא כתב? אין לי מושג, אני לא יודע".

(ע' 98 ש' 1-14).

148. העדה הגב' _____ השיבה שאינה יודעת על הצוואות ומה כתוב בהן :

"... כותב ב- 2007 שתי צוואות, את יודעת עליהן?

העדה : לא.

את יודעת מה כתוב שמה?

העדה : לא, לא ידוע לי. " (ע' 138 ש' 10-14).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1
2 149. העד מר _____ אישר כי כאשר כתב בתצהירו: "אין ספק שהוא דאג להם לאחר אחרית
3 ימיו", כתב כן לפי אמונתו, ולא לפי מסמך שראה. (ע' 156, ש' 3-5), זו ההנחה שלו.
4 "העד: אני לא יודע מה הוא השאיר או לא השאיר, לא. (...)
5 אתה לא יודע אם הוא עשה צוואה לטובתם?
6 אמרתי שלא. ... שאלת ואמרתי לא.
7 אז אתה רק מניח הנחה שהוא ידאג להם? ...
8 העד: בהחלט."
9 (ע' 156 ש' 18-21, ע' 157 ש' 1-5).
10
11 150. העדה הגב' _____, אישרה גם היא שלא ראתה צוואה של המנוח, לא את זו של שנת 2007 ולא
12 צוואה מאוחרת יותר, וכן אישרה כי המנוח לא אמר לה שמוריש למתנגדת, אלא שלדעתה לא
13 הגיוני שלא הוריש לה (ע' 182 ש' 18-19, ע' 183 ש' 1-6, 13-21).
14
15 151. העדה הגב' _____, השיבה שלא ראתה צוואה ולא יודעת על כך. ("ש. ידוע לך על הצוואות
16 שהוא ערך ת. לא". ע' 55 ש' 15-16). כך גם העדה הגב' _____, השיבה שלא ראתה אך
17 לדעתה לא יכול להיות שלא הוריש לה. (ע' 112-113).
18
19 152. העדה הגב' _____ השיבה שאינה יודעת על צוואה שהשאיר המנוח ולא ראתה זאת ("לא,
20 לא יודעת על הצוואות שהשאיר המנוח" ע' 151 ש' 16-17). העדה הגב' _____ השיבה
21 שהמתנגדת לא דיברה איתה על כך או על ענייני כספים. (ע' 158). העדה הגב' _____ השיבה
22 שהמנוח לא סיפר לה על הצוואות שערך (ע' 43 ש' 19-21).
23
24 153. אחות המנוח גב' _____, הצהירה כי ידוע לה מאחיה המנוח, שרצה להוריש את כל רכושו
25 לילדיו בלבד, אליהם היה קשור:
26
27 "ידוע לי מאחי המנוח כי הוא התכוון להוריש את כל רכושו אך ורק ל_____ ול_____
28 – ילדיו הביולוגיים אותם אהב מכל ואליהם היה קשור."
29 (ס' 15 לתצהירה).
30
31 משלא נחקרה על כך, הצהרתה זו לא נסתרה.
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

154. הובא כי בין המנוח לאחותו היו יחסי אמון וקירבה. האחות נלוותה אליו לחו"ל (בנסיעה בה עסקו רבות הצדדים) עת נזקק לטיפול רפואי בשנת 2005, ונלוותה אליו גם המתנגדת. זאת שנתיים קודם לעריכת הצוואה, עשר שנים קודם לפטירתו. האחות היא שנשארה עימו שם עד שחזר לארץ.

155. גם ילדיו של המנוח נחקרו והשיבו, כי לאביהם היה חשוב להותיר את הרכוש במשפחה, כך דיבר תמיד וכך נהג.

156. **בן המנוח** העיד שגם כאשר אביו היה נשוי לאימם, ערך צוואה ובה זיכה רק את שני ילדיו: אותו ואת אחותו. המנוח אף הוסיף וציין שככל שהם לא יהיו בחיים, מוריש את הרכוש לאחותו. גם בצוואה האחרונה של אביו, שהוגשה לקיום, שנערכה ונחתמה שנים לאחר שכבר הכיר את התובעת וגם את הילד שהיא אימצה, המנוח לא שינה מכך. (ס' 95-96 לתצהירו, נספח 28 לתצהיר).

הבן נחקר והשיב, כי אביו אמר לו שאינו רוצה להוריש מרכושו למתנגדת. ("אני יודע מאבא שלי שהוא לא רצה להוריש לה כלום". 6.1.20 ע' 191, ש' 11).

157. הבן הכחיש כי הסתיר או השמיד צוואה אחרת, מבקשים לקיים את צוואתו האחרונה משנת 2007, לא הייתה אחרת אחריה, ואותה הגישו לקיום לרשם לענייני ירושה.

"ש. ... הרבה דברים אתה מסתיר נכון? כמו את אותה צוואה אחרונה נכון?
ת. ממש לא." (ע' 164 ש' 5-7)

"ת. הצוואה האחרונה זה מה שיש אצלנו.
ש. 2007.

ת. נכון." (ע' 178 ש' 4-6).

"ת. זה מה שהיה על המחשב של אבא שלי, זה מה שראינו, לא השמדנו שום צוואה."
(ע' 235 ש' 6).

"ש. אתה יודע מה דין מי שהשמיד צוואה או מי שהעלים צוואה? אתה יודע?
ת. לא כי לא עשיתי את זה אז לא מעניין אותי." (ע' 291, ש' 9-10).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

158. **בתו של המנוח**, נשאלה והשיבה גם היא כי אביה היה קנאי לכספי משפחתו, והיה לו חשוב שהכספים יישארו רק במשפחה, ולא להשאירם למי שאינו מבני משפחתו.

"ת. ... היה מאוד קנאי לכסף של משפחת _____, כל מה שאת מדברת עליו היו כספים שהגיעו דרך סבא וסבתא רבא שלי עוד בימים שהם היו בלודג'. הכל עבר דרך המשפחה ואבא שלי היה מאוד קנאי שהכסף יישאר אצל משפחת _____. אח שלי ואני צאצאיו וכמו שכתוב בצוואה, הצאצאים שלנו הם אלו שזכאים לקבל את אותה ירושה. כל מה שאת מדברת עליו לא קשור ל _____ ו _____, הוא לא התחתן איתה והוא לא משפחת _____, כנ"ל גם _____.
" ... זה לא שאלה של הוגנות, זה שאלה של עיקרון, כשזה הגיע לכסף אבא שלי היה מאוד, מאוד קנאי לכל מה שקשור למשפחת _____.
(6.1.20 ע' 358 ש' 15-20, ע' 359 ש' 4-6).

159. עדות זו תואמת את הכתוב בצוואות המנוח הקודמות שהוצגו בתיק, לרבות בצוואה משנת 1988 (נ/28) עת המנוח היה נשוי אך הוריש רכושו לילדיו.

160. הבת אישרה שהייתה נוכחת בעת פתיחת הכספת בה נמצאה הצוואה (6.1.20 ע' 327 ש' 18-23), צוואתו האחרונה של אביה היא הצוואה משנת 2007. היא זו שהוגשה לרשם לענייני ירושה. לא השמידה דבר ולא הסתירה. ("אני לא השמדתי ולא הסתרתי שום דבר." (ע' 352, ש' 4).

"ת. אבא שלי הצוואה האחרונה שלו, כתב ב-2007 ...
ת. ב-2007 הוא עשה שלושה העתקים, שם אחת בכספת, אחת אצל עו"ד _____ ואחד אצל אחותו. אם הייתה צוואה אחרת היו מגישים אותה לבית המשפט."
ע' 353 ש' 24, ע' 354 ש' 1-2).

"ש. אני לא מדברת על 2007, על הצוואות אחרי, בואי תראי,
ת. לא היו צוואות אחרי." (ע' 354 ש' 7-8).

"ש. אז בואי נתמקד איפה הצוואות האחרונות? צוואה או צוואות מ-2007?
ת. יש צוואה מ-2007, שוב,
ש. כן.
ת. שהופקדה לרשם הירושות.
ש. זהו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 ת. לא הייתה עוד צוואה.
2 ש. זהו,
3 ת. מעבר לזה. " (ע' 373, ש' 15-7).
4
5 161. הבן אישר כי יודע את הקוד לכספת בבית אביו, אלא שאין די בכך להוכיח טענה להעלמת
6 צוואה שלא הוכח כי נערכה.
7
8 י"ש: המפתחות של הכספת מי החזיק את המפתחות של הכספת בבית?
9 ת: לא היו מפתחות לכספת והיא גם לא ידעה איפה הכספת.
10 ש: היא לא ידעה.
11 ת: לכספת היה קוד.
12 ש: כן. היה כרטיס?
13 ת: והיא לא ידעה אותו. לא היה כרטיס ולא מפתח.
14 ש: היה קוד?
15 ת: נכון.
16 ש: כלומר, יפה ומי כן ידע?
17 ת: רק אני ואבא שלי.
18 ש: רק אתה ואבא שלך.
19 ת: נכון. " (ע' 298 ש' 18-25, ע' 299 ש' 1-4).
20
21 162. לא הוכח כי ילדיו של המנוח הסתירו או העלימו צוואה נוספת שערך אביהם. חרף חקירתם
22 על כך, שוב ושוב, לא השתנתה תשובתם אף לא נסתרה בראייה אחרת.
23 עדותם הייתה אמינה, ותואמת את מסכת הראיות שהוצגה בתיק.
24
25 163. הצדדים הרבו לעסוק בנסיעת המנוח לחו"ל להשתלט כליה בשנת 2005. המחלוקת ביניהם
26 הייתה האם כשהמתנגדת חזרה לארץ לפניו, 'נטשה' אותו (כגרסת הנתבעים) או השאירה
27 אותו בידיים טובות עם אחותו (כגרסתה).
28 מן העדויות שהובאו לא נמצא כי המתנגדת נטשה את המנוח בכך שחזרה לישראל מספר ימים
29 לפניו, וטענה זו נדחתה.
30
31 164. אלא שכך או כך, מדובר בנסיעה משנת 2005, והצוואה נערכה בשנת 2007. קרי אילו רצה
32 המנוח, לאחר הנסיעה לחו"ל, להודות לתובעת על הטיפול בו, כטענתה, הרי שהיה מציין זאת
33 בצוואתו בשנת 2007. לא כך עשה.
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

165. הצדדים ניהלו זוגיות משנת 2000 או בסמוך לכך (לעיל), אך המנוח לא מצא להוריש למתנגדת מרכושו בצוואתו בשנת 2007, ולא נמצא כי שינה זאת בהמשך, גם לא ציין בה את הילד שהמתנגדת אימצה בשנת 2006.

166. המנוח לא עשה כן גם בצוואה קודמת שלו שערך (באותה שנה), גם בה הוריש את כל רכושו לילדיו. (צוואת קודמת של המנוח, מיום 2007. __. __. נ/27).

167. מעבר לצורך, שכן לא הוכחה צוואה מאוחרת יותר, יצוין שגם הטענה כי המנוח ירש את אימו לאחר עריכת הצוואה הופרכה גם היא, עת צורף צו ירושה מיום 2007. __. __. (נ/38), בו ירש המנוח את אימו ז"ל (הגב' _____ ז"ל, נפטרה ביום 06. __. __. (נ/36), קרי במועד שקודם לעריכת הצוואה.

ברם גם אילו היה מוכח הדבר, הרי שלא הובא כי גרם למנוח לשנות מההוראות בצוואתו האחרונה.

168. הדבר אף אינו סותר את התנהלות המנוח בעת רישום מוטבים בתוכניות כספיות שפתח, למקרה פטירה. הוכח שלא ציין את המתנגדת או בנה כמוטבים בתכנית שפתח בשנת 2011, אלא את שני ילדיו (נ/32 מיום 11. __. __). כך גם בשנת 2014 עת פתח תיק השקעות ורשם את שני ילדיו כנהנים. (נ/33, נ/34, נ/35, מ- 26.08.14, 30.09.14).

169. לסיכום, לא הוכחה ולא הובאה ראיה לכך שנערכה צוואה מאוחרת יותר לזו שהוגשה לקיום, או שהועלמה ע"י הנתבעים. **הטענה נדחת.**

צוואת שכיב מרע

170. טענה חלופית של המתנגדת הינה שהמנוח ציווה לילדיו בצוואת שכיב מרע לדאוג לה מעזבונו ולכן הציעו לה כסף לאחר מותו. ילדי המנוח הכחישו הטענה, לא דיבר עימם על כך לפני מותו, ניסו להגיע עימה להסכמה כדי לא להיגרר להתדיינות משפטית ואי אפשר להמציא כך צוואה שלא נאמרה.

171. תנאי צוואת שכיב מרע נקבעו בס' 23(א) לחוק הירושה: "שכיב מרע וכן מי שרואה עצמו, בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני המוות, רשאי לצוות בעל-פה בפני שני עדים השומעים לשונו."

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

1. תנאים אלה לא הוכחו כאן. לא הוכח כי המנוח אמר דבר מה לפני פטירתו, לא הוכח כי ראה
2. עצמו מול פני המוות, לא הוכח כי המנוח ציווה דבר מה בעל פה עבור המתנגדת, אף לא בפני
3. שני עדים.
4. שהרי מעבר לטענה שלא נערך זכרון דברים הרי שיש להוכיח תחילה כי אמר זאת.
5.
6. 173. המתנגדת אישרה כי אינה טוענת זאת מידיעה אישית, לא שמעה זאת ולא ראתה:
7.
8. "ש. ... אני מבקש שהיא תענה לי אם היא ראתה את מעמד כתיבת
9. הפרוטוקול של צוואת שכיב מרע.
10. ת. את מה?
11. ש. מעמד כתיבת הפרוטוקול של צוואת שכיב מרע.
12. ת. לא.
13. ש. לא.
14. ת. לא.
15. ש. את שמעת אותו מכתוב את צוואת שכיב מרע?
16. ת. לא".
17. (ע' 30 ש' 27-28 ע' 31 ש' 10-2).
18.
19. 174. המתנגדת הסיקה זאת מדברי ילדיו ומכך שרצו להחתים אותה על מסמך שלטעמה מהווה
20. כתב הסתלקות מעזבונו.
21.
22. 175. הבן הצהיר שאביו לא ציווה צוואת שכיב מרע, לא בפניו ולא בפני אחותו. יתרה מכך, מצבו
23. הרפואי בימיו האחרונים לא איפשר זאת גם אם היה רוצה בכך. מעולם לא אמר זאת
24. למתנגדת.
25. "מעולם לא הצהרנו בפני _____ שאבי המנוח ציווה צוואת שכיב מרע
26. ליתן לה סכום כסף מעיזבונו. אדגיש כי אבי המנוח לא ציווה צוואת שכיב
27. מרע, לא בפני אחותי ולא בפניי ולא בפני אף אחד אחר! ...
28. Sמה גם שכשבוועיים לפני שאבי המנוח נפטר הוא לא יכל לדבר כי הייתה לו
29. צינורית היוצאת מתוך קנה הנשימה וכמו כן רק יומיים לפני שאבי המנוח
30. נפטר נודע לו שהוא גוסס ואף רופא או אחות לא שמעו אותו מכתוב צוואה."
31. (ס' 118-120 לתצהיר הנתבע).
32.
33.
34.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

176. הבן נחקר על תצהירו, והשיב שסיפור זה מעולם לא היה ולא נברא.

י"ש: .. אמר לי ול___ לתת לך 300,000 ש"ח בניכוי מס שיישאר אחרי שכר הלימוד

של ___. היה או לא היה?

ת: לא היה.

ש: לא היה דבר כזה?

ת: לא, לא היה. " (6.1.20 ע' 175 ש' 13-16).

177. הבן אישר שניסו להגיע להסכמה עם התובעת, אך לא בשל צוואה:

י"ש: ונתת לה את כתב הויתור שמסתבר שעו"ד ___ הכין לך נכון?

ת: נכון. "

(ע' 163, ש' 21-22).

178. הבן העיד כי כשנה לפני הפטירה, יעץ לו אביו, לאחר שהמתנגדת סירבה לחתום על הסכם

הממון, שאם בעתיד תעשה להם בעיות כספיות, מציע לו להגיע עימה להסכמה כספית ולקנות

לו שקט, וכך עשה.

" העד: אוקי אחרי שהיא לא הסכימה לחתום על הסכם הפרדה רכושית כי ענין אותה

רק הכסף שאם חס וחלילה שיקרה משהו כמו שקרה שהוא מת,

...: כן.

העד: שאני אקנה את השקט שלי ואני אציע לה 200, 300,000 שקל זה הדבר היחיד

שהוא אמר, הוא לא ציווה אותי, הוא לא אמר לי תיתן לה, הוא אמר שאם יקרה כזה

דבר זה מה שתעשה בשביל לקנות את השקט שלה, הוא רק לא ידע עד כמה תאוות

הבצע כי היה צחקה עלי, היא אמרה זה אפילו לא 100,000 דולר, לגלגה לי בפרצוף.

...

ש. ואתה אמרת לה שזה קרה בבית חולים נכון?

ת. לא. ...

ש. לא אמר לך, אוקי. יכול להיות שאבא שלך אמר לך לתת לה 300,000 יורו בבית

החולים ואתה לא עשית זיכרון דברים?

ת. אבא שלי לא אמר לי לתת לה שום דבר. "

(ע' 176 ש' 13-6, 19-20, ע' 177 ש' 11-13)

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 16-01-23454 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 16-01-23439 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 15-12-31315 פלונית נ' פלוני ואח'

179. הבת הכחישה גם היא את הדברים :
1 "ש. הבנתי. אבא שלך בימים שהוא עוד דיבר ביומיים הראשונים שהוא אושפז הוא
2 אמר לכם לתת כסף ל_____?
3 ת. לא למה שיגיד דבר כזה?"
4
5 (6.1.20 ע' 372 ש' 23-25).
6
180. הבת העידה שהמתנגדת סירבה להגיד למנוח שהוא עומד לפני מותו, אף אחד לא סיפר לו על
7 כך, היא עצמה (הבת) לקחה זאת על עצמה. לא דיבר איתה על צוואה.
8
9
10 "אני לא הייתי עסוקה לזכור את שם הרופא, למי נכנסתי ומה לא נכנסתי
11 ומי אמר מה, מה שכן אני זוכרת בצורה מאוד, מאוד ברורה, זה ש_____
12 הייתה עסוקה בלהסתיר מאבא שלי את מצבו הבריאותי ולא להגיד לו שהוא
13 ככל הנראה על ערש דווי. לאורך כל שלושת השבועות האלה זה מה שהיא
14 התעקשה עליו. אני כיבדתי את ההחלטה שלה עד לנקודה שהחלטתי שזה
15 לא יכול להמשיך ככה. אני קבעתי תור עם פסיכולוגית בבית החולים
16 שהייתה אמורה להגיע ביום ראשון, ביום ראשון הוא כבר נפטר. ביום שבת
17 בערב אני נפרדתי מאבא שלי, אני אמרתי לו שהוא עומד למות ונפרדתי ממנו
18 ויצאתי מהחדר, אוקי?... אז אני היה, הייתי הבן אדם שאמר לאבא שלי
19 שהוא עומד למות והוא נפטר."
20 (ע' 380 ש' 17-24, ע' 381 ש' 1-2).
21
181. עורכי הדין שנשאלו גם בעניין זה, השיבו שלא ידוע להם על צוואה של המנוח מבית החולים.
22 כך השיב עו"ד _____, וכך אישר גם עו"ד _____.
23
24
182. לסיכום, טענת 'צוואת שכיב מרע' לא הוכחה, לא הובאה לה ראייה, והינה פרשנות מאוחרת
25 שניתנה לניסיון ילדיו של המנוח להגיע עם התובעת להסכמות על מנת לייתר התדייניות
26 משפטיות.
27
28
183. הוצג כתב ויתור אשר הילדים ביקשו להחתים את המתנגדת (ת/1). הבן אישר זאת בעדותו,
29 אולם לא אישר את הפרשנות שניתנה לו, ומשלא הוכח כי נערך כנגד צוואה, הטענה נדחת.
30
31
32 לא נמצא כי ניסיון להידברות והסכמה, גם אם כנגד החתמה על כתב ויתור למול תביעה
33 נוספת, מהווה עילה להוכחת צוואה שלא הוכחה, או מצדיק התנגדות לקיום צוואה שנערכה
34 כדין.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

184. התרשמתי כי היה קשר טוב וקרוב בין התובעת למנוח, וכי אכן חלקו את חייהם במשך שנים, משכך הוכרו, לעיל, כידועים בציבור.

אלא שכאשר הובאה לקיום צוואתו האחרונה של המנוח שערך בפני שני עדים, שלא נסתרה, אין בהכרח זו כידועים בציבור כדי להורות שהתובעת יורשת המנוח מכח חוק הירושה, אלא יש לקיים את הצוואה.

בצוואתו זו בחר המנוח להוריש את כל רכושו לשני ילדיו, וככל שלא יהיו בחיים לאחרות. צוואה זו נערכה לאחר שנים של קשר קרוב עם התובעת, ובחר בה שלא לזכות את התובעת. לא הובאה צוואה מאוחרת יותר, לא הוכחה צוואה מאוחרת יותר, וטענות אלה לרבות לעניין תחבולה של ילדיו, נדחו.

משכך, וכאשר הוצגה לקיום הצוואה בהתאם לתנאים הקבועים בחוק, מקוימת בזאת, וההתנגדות לקיומה נדחת.

185. התובעת עצמה לא טענה לשיתוף ברכוש ולא לכך עתרה בתביעה להכרה כידועים בציבור.

טענתה כי נוכח היותם ידועים בציבור, בוודאי המנוח ערך צוואה מאוחרת יותר בה זיכה אותה ברכושו והושמדה, וכן הטענות הנוספות כנגד הצוואה שהוצגה לקיום, לא הוכחו גם לאחר שמיעת העדים ועיון בראיות.

נתתי דעתי על הקשר הקרוב בין התובעת למנוח לאורך השנים, והזוגיות הטובה (גם אם מלווה במחלוקת בשנה האחרונה לחייו).

אולם בה בעת ובמקביל, הוכחה הפרדה רכושית וברורה בין השניים ומבלי שהתקיימה כוונת שיתוף בנכסים.

משכך וכאשר נדחתה ההתנגדות לקיום הצוואה האחרונה שערך המנוח ע"י עו"ד ובפני שני עדים, ולא הוכחה ולא הובאה צוואה אחרת, לא ניתן לעתור לחלק בירושה (מכח הגדרת ידועים בציבור) כאילו נדחתה הצוואה שכאמור מקויימת.

186. לסיכום כל האמור, לא הוכח כי המנוח ערך צוואה מאוחרת יותר לצוואה שהוצגה לקיום.

המתנגדת לא הוכיחה את טענות ההתנגדות לצוואה, וההתנגדות נדחת.

הבקשה לקיום צוואת המנוח מתקבלת.

צו קיום הצוואה יינתן במסמך נפרד.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ת"ע 23454-01-16 פלוני ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 23439-01-16 פלוני נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
תמ"ש 31315-12-15 פלונית נ' פלוני ואח'

סיכום

187. נקבע כי התובעת והמנוח היו ידועים בציבור, ללא כוונת שיתוף ברכוש.

ההתנגדות לקיום הצוואה - נדחית.

הבקשה לקיום צוואת המנוח - מתקבלת.

צו קיום צוואה יחתם במסמך נפרד.

188. נוכח התוצאה במכלול התביעות (חלקה התקבל מרביתה נדחה), וכן בחינת ההתנהלות של

שני הצדדים לאורך ההליכים, התובעת תישא בהוצאות הנתבעים ובשכ"ט עו"ד בסך של

50,000 ₪.

סכום שלא ישולם ישא הפרשי הצמדה וריבית עד לפירעון בפועל.

189. המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים, ותסגור כל התיקים בעניינם.

ניתן לפרסום ללא שמות וללא פרטים מזהים של הצדדים.

ניתן היום, י"ט אדר תשפ"א, 03 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

אילת גולן – תבורי, שופטת.